

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Csöndesség.

Budapest, december 28.

(v.) Akkor a csend az országban, hogy az embernek szinte belekábult a feje. A magyar politikusként szinte nincs is szüksége az idegzetére; akár ki is kapcsolhatná a szervezeteből s eltehetné szépen az almáriomban pihenni, a diszruhája mellé. Mert az új kormányzati rendszer életbelépése óta izgalom épp olyan ritkán kerekedik, mint ünnepi alkalom, amelyik diszmagyart parancsol. Test és lélek a rendes ruházatot viseli immár közéletünkben. S jól van ez így. Mert dolgozni sem izgatott lélekkel, sem ünneplő ruhában nem lehet. Az országnak pedig szorgos dologtevésre van szüksége.

Sok ideig a magyar politikai közélet nem ismerte a munkát, hanem csak a küzdelmet. A küzdelemnek is csupán a legdicselembbik fajtát. Kölcsonös becsmérés, lobbánékony indulatoknak tusakodása, fanatikus gyűlölködés töltötte be vad zsvajával a magyar politikai közéletet. A gyanu jegyében mozgott az egész politika. A jöhíszeműk gyanakodtak, a rossz-híszeműk gyanúsítottak, de senki nem bízott senkiben. Aki elveire hivatkozott, annak a szeme közé nevettek; aki ideálokról mert beszélni, bántó gunyolódást kapott visszhangul. Politikai ellenfeleiről ki-ki föltette, sőt hirdette is, hogy meggyőződéseiket csupán érdekeik takarójául használják. Az egész közélet egyetlen nagy kihágás volt: kihágás a jó izlés, a jó modor és a lojalitás törvényei ellen.

Igy volt még a közelmulban is. A viharzó idegek lázában nem tudott szóhoz jutni sem a józan ész, sem a hazafiai lelkiismeret. Akkoriban mindenki üldözött és mindenkit üldöztek. Az új kormányzati rendszernek egyik legnagyobb érdeme, hogy véget vetett ennek a szörnyű elfajulásnak. Ma már lecsillapodott a közélet láza, megszűnt az idegek

viharzása; senki nem üldöz többé senkit; s e megszelídült, civilizált politikai erkölcsök hatása alatt nemcsak hallhatóvá lett a szava, hanem a hatalma is érezhetővé lett a józan észnek és a hazafiai lelkiismeretnek. Nem durva indulatok, hanem nemes elvek mérik össze erejüket. A meggyőződésekre nem veti árnyékát az érdeke, a véleményeket nem méltelyezi meg a gyanúsítás és nem veszi üldözőbe a rágalom. Ki-ki őszintén viszi harcba igazait s ha ellenfeleinek nem is hódítja meg az itéletét, de legalább nem kell attól tartania, hogy ott hagyja a porondon a maga becsületét.

Akik egymással szemközt állanak, többé nem a gyűlölet fegyvereit forgatják egymás ellen, hanem megadják egymásnak a lovagias tisztességet. Egy szó mint száz: a csapszéki dulakodások hangját a lovagias tornák hangja váltotta fel. S a nemzet, mely akkor irtózatlan tekintett parlamentjére, most szeretettel és becsüléssel néz rája, mert a maga méltóságának és komolyságának megtestesülését látja benne.

Ennek a vívmányának a nagy és örvendetes jelentőségét nem kicsinyelheti senki sem. S újra mondjuk, hogy ez egymaga is felejtethetetlen érdeme maradna Széll Kálmának, ha semmi egyéb jogcímet nem váltott volna magának arra, hogy a közvélemény elismerésével adózzon kormányzati működésének. A magyar parlamentarizmus meg volt szállva a gonosz ördögöktől, mikor Széll Kálmán a kormányra lépett. S oly foku volt ez az elfajulás, hogy belepusztult közéletünk, ha nem exorcizálja vala hamarosan ezeket a veszedelmes démonokat. Az ördögűzés sikerült. A varázsige, amely ezt a sikert hozta, a kormányzati erőszak ellen intézett hadüzenet volt. Hogyan szólt ez a hadüzenet? Amire törvény van, abban döntsön a törvény; amire törvény nincs, abban döntsön a jogszokás; amire pe-

dig jogszokás nincsen, abban döntsön az igazság. Ez volt a felszabadító ige.

Kétféle forrásból meríthet erőt a kormányhatalom: a rettegés az egyik, a másik a tisztelet. Bánffy Dezső a terrorizmusból merítette kormányzati erejét. Azt hitte, tekintélyre akkor tesz szert a hatalom, ha iszonyodnak tőle. Nem gondolt az elmaradhatatlan ellenhatásokra s csudálkozott, mikor az ő erőszakára ellenfelei is erőszakkal feleltek; s a közvélemény egykedvűen nézte a két terrorizmus birkózását. Azt hitte, büntetlenül lehet szemet vetnie, s meglepődött, mikor — őt aratta le a vihar. Az új rendszer szakított ezzel a végzetes irányzattal. Széll Kálmán a nemzet tiszteletére kívánt támaszkodni s igyekevése tehát az volt, hogy ezt a tiszteletet megszerezze kormányzatának. A nemzet jogait s a polgárok szabadságjogait kiragadta abból az örvényből, amelyben már-már elmerülni készültek. A kormányzati erély nemes ércéből kiolvastotta a hatalmi erőszak salakját. A közhatalmakat visszavitte a jog sorompói közé s fölállította újra a törvény fölalomfáit, amelyeket elődje a sárba tiport. A miniszteri autokrácia rombolásai után helyreállította a jog uralmát az egész vonalon. S kimutatta imigyen, hogy a kormányzati erély a szigor és az igazság vegyülete; magának nem követel többet, mint amennyit a törvény megenged, másoktól pedig nem fogad el kevesebbet, mint amennyit a törvény parancsol. Példát adva arra, hogy tisztelni kell az ellenfelet is, kivítva magának s pártjának az ellenfelek tiszteletét. Hogy politikáját helyesnek tartásák s elfogadják, ezt csak politikai barátaitól kívánta, de nem türte s nem türi, hogy legindulatossabban ellenségei is kétségbe vonják kormányzati működésének törvényességét és jöhíszeműségét. Ime ez a módszer teremtette meg a közbékességet Magyarországon. A közigazgatásban részreha-

TÁRCA.

Kisértet.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Abrányi Emil.*

Kocsin utazunk és mielőtt célt értünk volna, ránk esteledett az idő. Nedves őszi ködök szállongtak a mezőn, mint valami rémes, lepedős alakok. Csillag nem égett fölöttünk. A vak homályban egy-egy pászortűz vékony oszlopa csapott föl. Hallgatott az egész tájék. Csak a kocsikörek surlódtak az ut homokjához egyhangu, surrogó neszzel és a lovak nyerítettek időnkint. Egyszer csak a messzeségből egész sor magas ablak világított felénk.

Géza barátom hamarosan tájékozta magát és triumfálva kiáltott föl:

— Bravo! Ez a báró V... y kastélya! No cimberám, itt kiszállunk. Én nem rázatom magamat tovább az Istennek se! Megvan az éjjeli szállás.

— Ismered a bárót?

— Persze hogy ismerem. Sokszor vadásztam nála, amikor még aktív katona voltam és a kastélyhoz közel feküdt a garnizonom. Kedves ember, csak egy kicsit szomorú. Azt mondják, hogy a felesége megszökött egy francia zongoravirtuózzal. Az öreg ur utánuk ment és alaposan elverte mind a kettőt, hogy az idegei lecsillapodjanak. Az asszonyt nem hozta vissza. Most egyedül él, gondolom egyik özvegy leányával, aki vezeti a házat. Nem sokat törődik a vendégeivel, de szívesen lát mindenkit, aki fölkeresi. Biztos, hogy kitűnő szállásunk lesz!... Péter! Hajtsz kon a kastély felé, a honnan a világosság jön!

A kastély magányosan állott egy domb tetőjén. Mögötte park, vadaskert, mért földnyi erdők, ahol őzek, szarvasok, vadászok falkásként csatangoltak a csöndes rengetegben.

Attól a gondolatától, hogy nem kell a nyitott kocsin hálunk, mind a ketten vidámak lettünk. Mikor a kastélyhoz vezető utra kanyarodtunk: dűledező keresztáttak vettem észre a ködös éjszakában. Valami szegényes falusi temető mellett hajtottunk el. Oda fordultam a kivetált huszárkapitányhoz és tréfás hangon frívól megjegyzéseket tettem a halottak lelkeire, akik most itt kuncsorognak a temetőben, mindegyik a maga sírján.

A kivetált huszárkapitány élénk szemei rám villantak, de nem válaszolt azonnal. Komoly volt és egy ideig merengve nézett maga elé. Amikor már egészen közel jártunk a kastélyhoz, vontatott hangon megszólalt:

— Csaldó! cimborám, ha azt hiszed, hogy a halottak lelkei a temetőben kuncsorognak.

Nevetve mondtam neki:

— Én egyáltalán nem hiszek semmit. Meghalunk és azzal vége. Csontjaink porladnak a földben. Ha kapával ki nem hajtnak bennünket, magunktól bizony nem kolunk fel többé. Ez a rideg igazság. A többi képzelődés, üres babona! — Ebben is esaldólok, cimborám!

Nevettem, folyvást nevettem és Vogtot, Büchnert, Darwint vagdosztam a fejéhez.

A kivetált huszárkapitány komoly maradt és csak annyit válaszolt:

— Erről különben még szólhatok veled, ha majd földel alatt leszünk.

Ebben a pillanatban a kocsis megállott a kastély oszlopos bejárója előtt.

Az öreg báró nem volt otthon; leánya gyöngédkedett és lefeküdt. De a cselédek jól be voltak

tanítva és ment minden magától, kevés szóval, pontosan, szinte gépiesen. Pástétomot, hideg húst, drága borokat tetek élénk. Vacsora után remek vendégszobában helyeztek el, ahol a könyveszekrény tele volt híres kiadványokkal és ezreket érő képek lógtak a falakon. A magas, stilszerű kandelabóban sercege, pattogva égtek a széles tölgyfa-husabok.

Nyujtózokdunk, heverésztünk a puhára vetett ágyakon, de álom még nem jött a szemünkre. Egyik cigarettát a másik után szívtuk el. A huszárkapitány mereven nézte a lobogó, ide-oda táncoló tüzet. Egyszer csak minden átmenet nélkül megszólalt:

— Bolond beszéd, hogy a halottak lelkei a temetőben kuncsorognak. Vagy nem így mondtad az imént?

— De így. Hát te már láttál eféle sirből följáró lelket?

— Először is vedd tudomásul, hogy a lelkek nem a sirből járnak föl. Másodsor jegyezd meg, hogy igenis, láttam! Hiába mosolyogsz. Láttam!

— Hol, kapitányom? Hol?

— Tátsd ki a füledet, penna-rágó és ide hallgass! Szadovánál, a nagy futáskor, megsebesültem. Egy esoh mágna, aki jó barátom volt, elvitetett a saját kastélyába. Ott ápoltak heteken át a legodaadóbb gondnal, szeretettel. A szoba, ahol fektüdtem, hasonlított ehhez a gazdag, fényesen butorozott lovag-teremhez. Nagyon jól éreztem magamat benne. Különben is erősen a javulás utján voltam már. Egy éjszaka — szokásom ellenére, mert egy huzamban aludtam reggelig — fölébredtem. Nem tudok elaludni többé. Hányom-velem magam, jobbra-balra fordulok. Nem megy. Nem tudok aludni. Belebáméskodom a sötétségbe. Ekkor a szoba végén, közel az ablakhoz különös csillogást látok, mintha végtelen

latlan, a kormányzat vezetésében feltétlenül törvénytisztelet, a parlament porondján toleráns és lovas: akinek ilyen szerencsésen van megalkotva az egyénisége, az az államférfi valóban predestinált volt a nemrégiben még feldúlt közélet nyugalmának helyreállítására.

S ez a siker egyszersmind eltűntet egy szeplőt a szabadelvűség zászlajáról is. A reakció a múltban azzal vádolta a szabadelvűséget, hogy csakis a közszabadság eltiprásával s a kormányzati erőszak legfektelenebb kifejtésével tudja magát uralmon tartani. A rettegett liberalizmus azóta átváltozott a nemzet tisztelésében mind magasabba emelkedő liberalizmussá. A hatalom, amelyet a szabadelvű kormányzat gyakorol, nem illehető többé azzal a rágalmmal, hogy az erőszaknak a korrupcióval nemzeti korcs ivadéka, hanem szemmel láthatóan a közvélemény tisztelésére támaszkodik s a nemzet bizalmából meríti erejét. Az időközi választásoknál a néppártot egyik kudarc a másik után éri. A megfeszített liberalizmus visszanyerte hódító erejét s diadalaival nyugodalmat idézt biztosít a parlamentnek a hasznos dologtevésre.

KÜLFÖLD.

Picquart levele.

Budapest, december 28.

Vannak még emberek, akiknek nem kell sem pénz, sem rang, sem kitüntetés, amidőn a hatalom ezeket a dolgokat cserébe kínálja az igazság elhallgatásáért. Vannak ilyen emberek, gyér a számuk, hovatovább kihaló típus. Büszkén számítja sorjukba a litteratura Zola Emilt, a francia hadsereg pedig egykori ezredesét, Picquart-t. Nagy Franciaországban bizony kevés a hozzájuk mérhető római jellem. Mind a ketten büszkén és férfiasan visszautasították azt az amnesztiát, amelyet a Waldeck-Rousseau-kormány — okos politikából, — az eszményi igazságra való tekintet nélkül — a Dreyfus-ügy végleges letárgyalása céljából kiterjesztett Dreyfuson kívül az összes e pörben szerepelt aljas gonosztevőkre, a kompromittált tábornokokra és — Zola Emilre, meg Picquarta. Azt vélte a kormány, hogy ezzel elsimítja mindazokat a hullámokat, amelyeket a Dreyfus-ügy részleteinek további bolygatása felvetet. A kormány feltétlenül bona fide nyult ehhez a rendszabályhoz, ám

Zolában és Picquartban akkora az igazságszeretet, hogy még a legfontosabb politikai érdekek után is követelik a Dreyfus-pör részlet-pöröknek folytatását. *Fiat iustitia et pereat mundus!*

Zola multkor nyílt levelet írt Loubet elnöknek, amelyben éles kritikával visszaveti a neki juttatott amnesztiát. Most Picquart volt ezredes intéz hasonló tartalmu levelet Waldeck-Rousseau miniszterelnökhöz. Férfias levele így szól:

Kormányelnök ur!

Őn azt mondta barátainak, hogy akaratom ellenére meg akar menteni, mert ha katonai törvényszék elé kerülnek, elítélésük feltétlenül bizonyos volna. On sértést követ el a katonai törvényszéken is és rajtam is, mert nagyon jól tudja, hogy a vád tarthatatlan s hogy nincs az a vádló, aki ezt képviselni tudná. Ugy látszik, hogy ön a kommentároktól fél arra az esetre, ha ellenem jogszéren megszüntette volna az eljárást és ezért többre becsüli az amnesztiát.

De ez még nem minden. Jól értesült és a kormányhoz közel álló emberek tudni akarják, hogy vissza akarok térni a hadseregbe, hogy jó állást, sőt rendjelet is akarok kapni és hogy a kegynek ezt a jelét az ellenem elkövetett gyalázatos dolgokért való kárpótlásul követelem. Valóban el kell pirulnom, amikor mindezeket halom. En igazságot követelek olyan ügyben, amelynél az ország érdeke forog kockán és azzal felelnék rá, hogy állással, vagy rendjellel kínálnak meg. Kikérem magamnak, hogy a kegy ilyen jeleiben részesítsenek és hogy erre vonatkozólag a miniszterelnök urnak minden illuzióját szétfosszassam, tudatom önnel, hogy a mai napon visszavontam azt a főlebeszésemet, amelyet az aktív katonai szolgálatból való kirekesztésem ellen az államtanácsnál benyújtottam.

Valóságos komédiát játszottak a vizsgálótanács előtt. Ebben a komédiában nem kevésbé szerepeltek a hamis tanuvallomások, az okirathamisítások és a hivatalvisztaélesek és egyéb gyalázatos epizódok, mint a Dreyfus-ügyben. És hogy semmiben se legyen hiány, restelem kimondani, még kegyelmet is ajánlottak arra az esetre, ha beleegyezek abba, hogy hűten legyek lelkiismeretemhez és ha, bár csak halgatva, a hamis esküvökhöz és a hamisítókhoz csatlakozzam.

Tudom, hogy Dreyfusnak is kijutott az amnesztiára. En nem tudok haragudni erre a szerencsétlen emberre azért, mert elfogadta a kegyelmet, amelyből a sok évi kimondhatatlan szenvedéstől megtörve, nem tudta azonnal levonni az összes következményeket. De azok az emberek, akik ezt a kegyelmet ajánlották, nagy erkölcsi felelősséget vállaltak magukra. Sajnálom, hogy a miniszterelnök ur ilyen világos és egyszerű ügyet csak ideiglenesen akar megoldani. De el fog jönni a nap,

ezeren és ezereken a színházaitokban és ringatjuk magunkat isteni gyönyörűséggel a melódiai hullámain; ott vagyunk a szerelmektől, a csókjaitoktól és testetlen, tiszta öntudatunk megrészegszik attól a földi mámortól, ami ölkezestéskből kiárad!

— Poéta vagy, kapitányom! Egy lebegő fehér fától nagyon is szép ez az okoskodás.

— Ugy emlékszem rá, mintha tegnap történt volna. Nem iszonyodtam tőle. Hátra dőltem a párnámra és beszélgettem a szép, csodálatos hanggal. Azt kérdeztem tőle: Hát ez az a halál? Az ember meghal és mégse hal meg? Eltometik és mégis tovább él? Szem nélkül lát, fül nélkül hall, agyvelő nélkül gondolkodik? Hogy lehetséges ez?

— És a hang folytatta: Igazán csak akkor élünk, amikor meghalunk, mert csak akkor vagyunk igazán szabadok. Földi korlátok, földi szabályrendeletek nem tartanak föl. Vámoikat mi nem ismerünk. Miénk az egész föld. Veszedelem nélkül sodortatjuk magunkat az északi sark forgó-szelétől, táncolunk a haragos tenger bátán, lebegünk az óriás hegyek jégmezőin. A ti bamba szemetek néz a levegőbe és nem látja, hogy mi élünk; hogy velünk van tele az egész világ; hogy mi nem kísértetek vagyunk, hanem szabad emberek, akik sirnának a ti rab-szolgádságatokon, ha nem tudnák, hogy egyszer ti is eljuttok ebbe a boldog állapotba! — Látjátok az Istent? — kérdeztem én. — S a hang válaszolt: Nem látjuk! Epp oly kevésbé, mint ti. Csak azt tudjuk, hogy nincs halál; hogy test nélkül is lehet élni; hogy az élet gazdagsága mérhetetlen; hogy a mi életünk tökéletesebb a tieteknél; de az örökkévalóság titkaihoz egy lépéssel sem jutottunk közelebb! — E szerint ti sem tudjátok, mi a végső cél? — Nem tudjuk. Többet látunk, mint ti, szabadabbak vagyunk, mint ti, boldogabbak vagyunk, mint ti, mert szarnok-nincs köztünk, nyomorúság nem győtt, száz meg száz hitvány szenvedés alól ki vagyunk véve; de nem

amikor mindenki meg fogja érteni az igazságot és amikor számon fogják kérni a miniszterelnöktől, hogy a köztársaság megmentésének ürügye alatt megfovesztette a közvéleményt. On bünbocsánatot hirdet a gonosztevőknek, akik az ország igazi ellenségei s akiket kétségtelenül azért nem mer bántani, mert nagyon magasan kellene sujtania. Ezek után ön természetesen fogja találni, hogy nem vagyok hajlandó ügyemet az államtanács előtt tovább is folytatni.

Picquart.

A kínai bonyodalom.

Köln, december 28.

A *Kölnische Zeitung* értesülése szerint Li-Hung-Csang és Csing herceg azt ajánlják a kínai udvarnak, hogy a szövetségek feltételeit azonnal fogadják el, mert a szövetségek kompromisszumról hallani sem akarnak és bármennyire halogatja is az udvar az ügyet, a vége mégis csak az volna, hogy a feltételeket el kellene fogadnia. A szövetségek addig indítanak expedíciókat az ország belsejébe, amíg az udvar a követeléseket feltétlenül elfogadja.

London, december 28.

Pekingből jelentik: Minthogy Csili tartományban a rend még most sinos helyreállítva, Waldersee gróf katonai expedíciót indított Pekingtől keletre. A csapat német és amerikai gyalogosokból és lovasokból és két angol szakaszból áll. Az expedíció ma indult el s legelső célja Culfeifanho, ahol a mult heten huszonegy katolikust megölték. A szövetséges csapat az egész vidéket meg akarja tisztítani a boxerektől.

Berlin, december 28.

A *Wolf-ügynökség* jelentése szerint gróf Waldersee főhadvezér jelenti Pekingből tegnapi kelettel: Grübernek és hó 19-én Tiencinnből Jotien-Hsien felé vonuló expedíciójához együttműködés céljából holnap Magesi őrnagy, az első tengerész zászlóalj parancsnokának vezetés alatt, egy vegyes kőlélmény indul el Sanchó-Hsien irányában továbbá Pekingből Hsien-Hsien keresztül egy amerikai külföldi expedíció indul. Azt hiszik, hogy a franciák által e hó 22-én megvert kínai csapatok déli irányban menekültek el.

London, december 28.

A *Morning Leader* washingtoni értesülése szerint az észak-amerikai Unió, amennyiben Khina nem fogadja el a hatalmak feltételeit, külp a hatalmak koncertjéből. Conger csak föltételelesen irta alá a közös jegyzéket.

London, december 28.

Peking angol negyedében tegnap egy német katona agyonlőtt egy angol altábornokot. A német katonának állítólag nem volt joga, hogy az angol negyedben fegyvert viseljen. Az eset nagy izgatottságot keltett.

len finom, fényes fehér fátólt lebegtetne valaki. Azt hiszem, hogy a szemem káprázik. De a fényes fehér fátóly mindig közelebb jön. Végre egészen melletttem áll. És ebben a pillanatban olyat érzek, mint ha friss, jeges szellő csapná meg minden tagomat. — Légvonatt jött be a félig nyitva hagyott ablakon?

— Hallgass!... Nem ijedek meg a magam árnyékától. A másétól sem. De most a hideg rázott. Amiről eddig csak beszélni hallottam: megjelent előttem a tulvilág. Főfűlök, göresösen megkapaszkodok az ágy szélébe, hogy el ne szédüljek és rákiáltok a lebegő fehérségre: Eredj vissza, anonnán jöttél! Eredj a temetőbe! Eredj a sirba vissza!

— Nem voltál nagyon udvarias! És fehér látogatódzó szó nélkül visszavonult?

— Nem. Megszóltat. S én soha életemben nem hallottam ennél edesebb, szelidebb, lágyabb muzsikát. Így szólott hozzám: Mi nem a temetőből jövünk. Mi nem lakunk a temetőben. Senki sem irtózik jobban a temetőtől, mint a testből elköltözött lélek. Mi undorodunk a temetőtől! Mi köztünk ahhoz a hullához, ahhoz a dög-höz, aki ott rohad évekig a szűk koporsó börtönében, szennyes férgék, falánk ázalagok milliói közt? Ha valakid meghal, akít szeretted, ne menj a temetőbe. Mindenütt megtalálhatod, csak a temetőben nem. A lélek kerüli ezt a dög-leletes szemétdombot és sajnálja, hogy ti örült pazarlással szobrokat visztek belé, ezeket érv márvány-obeliszkekkel, mauzóteumokkal díszítitek föl! A lélek szabad. A lélek szereti a szépet. A lélek keresi a fényt. Nem a temetőben időzünk mi, hanem a városokban, a legnépesebb, legzajlosebb utcákon. Nem az éjféli a mi óránk, hanem a nappal, a fényes nappal, amikor sugárzik a levegő! Ott lebegünk a szalonjaitokban, amikor mulatságokat adtok; ott vagyunk a báltermekben, ahol a szép emberi test forró kigőzölésében bujjázkodva melegsünk; ott vagyunk köztetek

tudunk többet, mint ti! — És meddig tart a lélek élete? — Nem tudjuk. En most váltam azzá. Lehet, hogy elmulik hamar, vagy megint mássá alakul át. Erezzük, hogy törvény uralodik rajtunk; hogy éppen úgy rendelkeznek velünk, mint vételek. A lélek csak rátok nézve misztérium. Nekünk éppen olyan valóság, mint a test, anonnán kijöttünk. Vagy meglehet, hogy egyik sem valóság, hanem álom mindkettő. És a nagy ebrédés még hátra van! — Ne kérdezz tovább. Megyek. Virrad. És én röpülök a piros hajnal felé, hogy fűrdjem benne. Mert én nem vagyok kísértet. Silány kakas-szó éjféli után nem terel a sirba, undok kadáverek közé. En élek. Elemem a fény, a szabadság! Lélek vagyok! — Csak egyre felel még: mért jöttél hozzám? — Azért jöttem hozzád, mert szerettelek... és szeretni foglak, míg azzá nem válsz te is, ami most én vagyok! — Azután eltűnt.

— Es nem kérdezted meg a nevét?

— Nem. De három nap múlva megtudtam, hogy hirtelen meghalt messze Magyarországon az a kedves leány, az a szép, finom teremtet, akít valamikor igazán szerettem.

Kapitány-barátom egészen komolyan beszélt, mint egy hipnotizált médium. Illetlenségnek tartottam volna, hogy nevessek. De — félig a paplan alatt — jó öt perc multával mégis oda dünyögtem neki ezt a frivol észrevételt: — Mindebből az a tanulság, hogy kétféle kísértet van: elavult kísértet és modern, szecessziós kísértet. Az első a temetőben van otthon és éjféli után szolid-módon lefekszik hideg ágyába. A második a Newyork-kávéházba jár, reggelig velünk lumpol és végig-kóstolja pikkoló-kapucinerinket. A kapitány nem vágta hozzám a cigarettáját. Már akkor kiesett a kezéből. Mindketten szépecsken elaludtak.

Róma, december 28.

A szenatus ma a külügyminisztérium költségvetését tárgyalta. Viteleschi szenátornak a *Khindra* vonatkozó kérdésére válaszul, *Visconti Venosta* külügyminiszter a következőket jelentette ki: Azt a feladatunkat, hogy Olaszországnak és alattvalóinak az érdekeit megvédelmezzük, senkire másra nem háríthatjuk. Nekünk egyrészt élnünk kellett a megsértett nemzetek jogai-val, másrészt azt a szándékukat kellett kifejezésre juttatnunk, hogy oda hatunk, hogy Khina a nemzetközi kereskedelemnek megnyitassék. De magasabb szempontok is vezérelték a kormányt elhatározásában, mert mi helyt az általános kérdésekben egyetértés jött létre, sőt mi több, az összes európai hatalmak közti egyetértés éretet el a humanizmus nagy céljai tekintetében, Olaszország, mint a legfiatalabb nagyhatalom onnan nem hiányozhatott. Nem követünk Khinában kalandos vagy terjeszkedési politikát és a többi hatalmak sem szándékoznak első sorban egyebet, mint területi megszállást. Az események — ugymond *Visconti Venosta* — igazolták a szenátusban annak idején tett nyilatkozataimat. A követek megszabadítása után nem lehetett csodálkozni azon, hogy a hatalmak közt itt-ott pillanatnyilag eltérések támadtak a nézetek vagy célok tekintetében. Az engesztelődés egyértelmű érzelmének ismét egyesíteni kellett őket és az el is éretet. A szolidaritás fenkelt eszméje sohasem hagyta el a hatalmak tanácsát és Olaszország hű maradt ehhez az egyetértéshez. A tárgyalások, melyeket folytatni kellett, nem voltak könnyűek. A követek megszabadítása után a hatalmaknak elégtételt kellett követelni a multért és garanciákat a jövőre nézve. Mi ebben amaz elvek által vezéreltük magunkat, melyek alkalmasak voltak a hatalmak közti egyetértés fenntartására.

Pártalakítás kísérletek Ausztriában. A csehek agyaltszik tartanak attól, hogy a 14-ik §-sal való kormányzás erősen leszorítja őket a politikára való befolyásról s azért most új pártalakítást kísértenek meg. A cseh lapok ujabban behatón foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a régi jobboldalt rekonstruálni kellene. A *Moravské Orlice* és a *Hlas Naroda* értesülése szerint, a lengyel klub csak abban az esetben hajlandó lemondani a szabad bér politikájáról, ha a csehek megszüntetik az obstrukciót és mindent elkerülnek, ami azt újból felélesztethet. Ezzel szemben a délszlávok hajlandók arra, hogy minden különösebb feltétel nélkül a cseh klubhoz csatlakozzanak. A lengyelek azt is követelik, hogy az ifju-csehek szüntessék meg a katolikus néppárt ellen folytatott küzdelmüket. A jobboldalra való belépés éppen ennek a pártnak lesz majd a legnehezebb. A német ellenzék nagy antipatiával viseltetik azzal a kísérlettel szemben, mely a jobboldal újalakulását célozza és kétségtelenül komoly akadályokat gördít majd az útjába.

A közönséghez.

A *Budapesti Napló* minden előfizetője megkapta már az ingyenes balesetbiztosításáról szóló kötvényt. A *Mannheimi Biztosító Társaság* magyarországi vezérképviselője halál és rokkantság esetére kétezer koronát, vagy a baleset mértékének megfelelő összeget biztosít január 1-től kezdve a kötvénytulajdonosoknak, illetőleg a *Budapesti Napló* előfizetőinek.

Ujjonnan belépő előfizetőink az előfizetési díj beérkezése után tüstént kézhez kapják a kétezer koronáról szóló balesetbiztosítási kötvényt. A biztosítás az előfizetési díj postára adását követő déli tizenkét órakor kezdődik és az előfizetés lejártá után való nap déli tizenkét óráigakor végződik.

A *Budapesti Napló* ingyenes balesetbiztosítása, miként a kötvény hitelen tanúsítja, kiterjed mindennemű balesetre, amely a biztosítottat akár otthon, akár utközben, hajón, kocsin, vonaton vagy hadgyakorlaton éri.

Az előfizetés ténye Budapesten nyugtával, vidéken feladóvevényvel igazolandó. Ezeknek az igazolványoknak a megőrzése ajánlatos. Ha elveszne egyik-másik, a *Budapesti Napló* kiadóhivatala egy levelezőlapon nyilvánított kérésre szívesen állít ki díjtalanul másolatot.

Baleset esetén táviratilag vagy expresszlevélben célszerű a jelentést megtenni a *Budapesti Napló* kiadóhivatalának.

A *Budapesti Napló* előfizetőinek a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi vezérképviselője (*Fényes Miklós* igazgató) másnemű baleset-, betörés-, szállítmány-, szavatossági és üveg-biztosításnál öt százalék engedményt ad a rendes díjtáblázathoz képest.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek díjtalanul megküldi a kiadóhivatal a *Budapesti Napló* 1901 re szóló díszesen kiadott naptárát.

HIREK.

Budapest, december 28.

— **BUDAPESTI NAPLO.** December 31-én új előfizetés nyílik a *Budapesti Napló*ra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul kűdhessük tovább.

— **Személyi hírek.** Rómából táviratozzák, hogy a pápa ma *Kohl* Medárd püspököt kihallgatáson fogadta. — Az *oldenburgi nagyherceg*, mint hivatalosan jelentik, túleröltetés következtében szivbántalomban szenved, mely hosszabb külföldi kurát tesz szükségessé. — *Báró Spens* osztrák igazságügyminiszter *Troppauból*, *Pietak* galíciai miniszter *Krakóból* Bécsbe érkezett. — *Danilo* montenegrói trónörökös, aki a *Krupp* fény gyár megtekintése végett *Essenben* járt, ma tovább utazott *Darmstadtba*.

— **Milán király Bécsben.** *Milán* király, aki most mint *Castellan* gróf vendége, s *Párisban* időzik, január 6-ikán Bécsbe utazik és végképpen ott telepszik meg. Lakása a belvárosban *Johannes-gasse* 76. szám alatt lesz. Megbízható helyről megcáfolják a *Milán király* újból való megházasodásáról és a *Natalia királynővel* való kibéküléséről elterjedt ellentétes híreket.

— **Beteg nagyherceg.** *Sándor*, weimari nagyherceg, a német császár nagybátyja, súlyosan megbetegedett. Mint *Weimarból* jelentik, az influenzához, amelyvel betegsége kezdődött, most tüdőgyulladás járult. A német császár naponta többször kap távirati értesítést a nagyherceg állapotáról.

— **A legnemesebb asszonynak . . . aki valaha trónon ült.** Valaki, bizonyára súlyos nagy bajban nem kisebb urhoz, egyenesen *Ferenc József* császárhoz fordult alázasos instánciára. Bécsben történt az eset. Azonban a kérelmek sorsa mindig bizonytalan. Egy kis beajánlás sohasem árt, mert minél nagyobb urhoz szól a címzés, annál kevésbé van kilátás arra, hogy éppen az ő színe elé kerül az irás. Abból pedig, ha valami hivatal a hivatalos korlátok között intézi el a kérelmet, nem igen lát eredményt a kérelemző. Ez az ember is keresett hát magának protektort, s eszébe jutott az a legnemesebb asszony, aki valaha trónon ült és aki már nem él. Mégis csak ő hozzá fordult, s tegnapelőtt a kapucinusok sírboltjában *Erzsébet királyné* szarkofágján egy kérelmet találtak, amire kívül ez volt írva: *A legnemesebb asszonynak, a ki valaha trónon ült, jóságos pártfogásába ajánlva.* — Kegyelet és hit is van ebben a pár sorban, s az instáncia valószínűleg el is jut a császár elé. Most már csak az a kérdés, hogy olyan kérelem van-e elmondva benne, amely pártfogolhat a királyasszony — a másik világról.

— **Küldöttség Hegeáus miniszternél.** *Csány* és a vele szomszédos községek küldöttsége tisztelettel ma *Biró* Lajos orsz. képviselő vezetés alatt a kereskelemügyi miniszternél, arra kérést tette, hogy a M. A. V. hatvan-miskolci vonalán *Hort* megállóhelyet rendes állomássá bővítsék ki. A miniszter elismerte e kívánság jogosultságát és megígérte, hogy a fennálló sorrendben meg fog történni a kiépítés.

— **A monakói hercegi pár válópőre.** Nem először terjed híre annak, hogy a monakói hercegi pár válni készül. *Berlinből* táviratozza tudósítónk, hogy a *Folkzeitung* londoni levelezője most megerősíti ezt a hírt. A válasznak állítólag az az oka, hogy a hercegnő beleszeretett egy román származású zeneszerzőbe, aki Londonban él és a válás után térhez megy a komponistához.

— **Telefon Amerika és Európa között.** Den West, Florida déli csücske és *Hanoncap* között ma volt az első próba a földalatti telefontal. Ez a távolság mindössze száz mérföld. A kísérletek sikerültek, mert lassu beszélgetéskor minden hang tisztán kivehető volt. Így hát idő kérdése csak, hogy megnyitják a telefonösszeköttetést Amerika és Európa között.

— **A király tanítója.** A király volt tanítóit közül egy még életben van és január első napján tölti be kilenvenedik évét. Az öreg professzor, dr. *Liborius-Kopscki* Károly, az insbrucki egyetem kiérdemesült tanára, aki Brixleggben tölti eszűdes nyugalomban napjait. Az öreg urat 1848-ban *Ferenc József*, *Miksa* és *Károly* Lajos főhercegek tanításával bízták meg. *Ferenc József* királyt nagykorúsításáig, 1850-ig, tanította. *Miksa* és *Lajos* főhercegeket azonban azontul is oktatta. Az öreg ur eleinte az olmtüzi iskola tanára volt, majd *Insbruckba* neveztek ki tanárnak. Fenséges tanítványaival élénk levélváltást folytatott, amikor pedig *Károly* Lajost Tirol kormányzójává nevezték ki, az ősz tanító állandó kísérője volt a főhercegnek. Nagy tekintélynek is örvendett az öreg mester. Közésgében mint valami patriarkát ünneplik. *Kopecy* már esztendő 6ta nyugdíjban él, saját villájában lakik és most friss egészségben készül a kilenvenedik születésnapja megülvésére.

— **Az újságíróknak.** A *Budapesti Újságírók Egyesületének* segítő-alapja, amelyet csak a minap egy nemeslelkű emberbarát 10.000 koronával gyarapított, ma ismét nagy adományhoz jutott, jelölti annak a nemesszívű érdeklődésnek, amelylyel a közönség az újságírók-egyesület áldásos működését kíséri. Egy Bécsben élő hazánkfi, aki az osztrák eszárvárosban is megmaradt magyar-nak és onnan is áldozatkészen vesz részt a magyar kulturális és művészeti törekvések munkájában: *Rosenfeld* Bernát, ma megjelent az újságírók egyesületében és négyezer koronát adott át az egyesület elnökének *Vézi* József országgyűlési képviselőnek, alapítványul a segítő-alap javára. A nagylelkű adományozó azzal a kijelentéssel adta át az összeget, hogy hálásan méltányolja a magyar sajtónak a nemzet érdekében kifejtett fáradozásait és hazafias elismerésének jelölti kívánja ezt az alapítványát tekinteni. *Rosenfeld* Bernát alapítványát az újságírók egyesületének alapjához esatolják. A legközelebbi választmányi ülés jegyzőkönyvével fog közölni ezt a nagylelkű adakozásnak és az elismeréshez bizonyára igaz örömmel fognak csatlakozni mindazok, akik a sajtó önzetlen munkálkodását méltányolni tudják és ismerik azt a humanus, kollegiális szép működést, amelylyel az újságírók-egyesület és segítő-alapja méltónak mutatkozott a nagy közönség rokonszenvére.

— **Blumenthal temetése.** *Berlinből* táviratozzák, hogy gróf *Blumenthal* tábornagyot ma délelőtt temették. A gyászszertartás a helyőrségi templomban folyt le, ahol jelen volt a császári pár, az idegen fejedelmek képviselői, köztük gróf *Üxküll* lovassági tábornok, a tábornoki kar, a birodalmi kancellár és más előkelőségek. Az ünnepség után a gyászmenet megindult a lebrti pályaudvar felé. A császár és a legközelebbi rokonok gyalog követték a koporsót. A pályaudvarról a családi sírboltba vitték a holttestet. A gyászszertartás után *Vilmos* császár a német és az idegen fejedelmek képviselőit, a kirendelt parancsnokló tábornokokat és *Loé* tábornagyot fogadta, azután beszédet intézett a 4. hadtest tisztjeihez, akik a gyászszertartásra megjelentek.

— **Az amputáció.** Nem sikerült. Az orvosok meggyőztették egy beteg kőrt a legradikálisabb módon, tudniillik levágták s olyan iszonyu sebet ejtettek a beteg lelkén, amiből kigyógyulni sohasem tudott. Egy bájos kis lányról van szó, arról a bizonyos kis lányról, aki minden városban megtalálható. Ő a mindenki becéje, általában szeretik, büszkéik reá s még a leánytársak is elsőnek ismerik el, olyan szép, kedves és ami mindenek felett fontos, szerény. Egy marosmenti városkában élt a kis tizenhat esztendő *Soltész* Paula, a város kedvence gyermeke s persze boldogan, mert mit tud a világról egy tizenhat esztendő gyerek . . . A nyáron azonban nagy szerencsétlenség érte. Egy kiránduláson sokáig hevert a fűben, átfázott a karja, de nem amugy közönségesen, amilyen bajból egy kis türelemmel kigyógyult az ember. Valami komplikált betegség szállotta meg a karját, megtámadta a csontot is, végre az orvosok két hónapi fejtörés után kimondták, hogy csak úgy segíthetnek a bajon, ha amputálják a kart. A lánynak nem szóltattak előre semmit, csak elaltatták s mire fölébredt, eliszonyodva látta, hogy az egyik karja — nincs. Azóta egy pillanatra se tudott belenyugodni abba, hogy így éljen tovább. A szülői hazavitték, elkövtették a szörakoztatására mindent, de hiába. A szép leány buskomorságba esett s észrevette azt is, hogy ha sokan látogatják s virágot kap s mindenképpen igyekeznek a kedvére járni, az csak azért történik, mert szánják. Iszonyatosnak voltak az éjszakák. Egész éjeleken át keservesen sirt s hiába remélték, hogy majd csak belenyugszik egyszer a változhatatlanba. Most aztán véget ért a szenvedés. A napokban egy eszebe erőst karbolodatot ivott s mire reggel bementek hozzá, már ki is szenvedett. Keservesen megsíratta szegényt az egész város.

— **Wilma királynő házassága.** A második kamara bizottságának a királynő házasságára vonatkozó törvényről szóló jelentése konstatálja, hogy az egész ország helyesli a házasságot és méltányolja Henrik mecklenburgi hercegnek azt a kívánását, hogy németalföldi állampolgárrá lesz. A bizottságnak több tagja szükségesnek találta, hogy 200.000 korona évi jövedelem biztosítsák neki és azt kívánja, hogy a bizottság indítványt nyújtson be erre vonatkozólag. Más bizottsági tagok helyén nem valónak és az alkotmánnyal ellentétesnek találták ezt az indítványt, mert tartós kritikát idézne elő, amely hátrányos volna a monarchiára nézve.

Amióta Henrik mecklenburg-schwerini herceg Hágában tartózkodik koronás menyasszonya látogatására, egymást érik ott az udvari ünnepek. A diplomáciai kar, a kormány és főbb méltóságok már üdvözölték a jegyest. Az esküvő valószínűleg újabb elhalasztják és csak február elején tartják meg Hágában. A polgári egybekelés hat tanu jelenlétében a noordiendi palotában, az egyházi esketés a történelmi emlékü Grooto Kerkenben lesz. Különösebb pompát az egybekelésre nem fognak kifejezni. Az ifjú pár kocsiját egy csapat katona fogja kísélni. Az esküvőre nemcsak a menyasszony és vélegény rokonai, hanem számos más uralkodóház tagjait is várják Hágában.

Wilma királynő ruhái is készülnek már. Menyasszonyi ruhája a szabóművészet remeke lesz. Rajzát *Nicaud* készítette Párisban, ugyanott készült maga a toalett is. A gyönyörű himzések az amsterdami királyi műhírozó intézetből kerülnek ki. Az intézet vezetője, *Emstede-Winkler* asszony tanítványai közül kiválasztotta a kilenc legügyesebbet és egy idő óta a leányok kizárólag ezeken a himzéseken dolgoznak. Az egész ruha finoman szőtt plüss szövetből való. Az aljnak szingló fehér glacé-selyem még fokozza a szövet fényes ragyogását. Az uszály harmadfél méter hosszú és két széles himzett szalag veszi körül. A himzés pazar díszítésére a legfinomabb gyöngyöket alkalmazzák. A hollandi szabás szerint a mélyen kivágott derekát nem díszíti himzés, hanem egy nagy esomó brüsszeli eszike. A királynő birtokában nagyon sok régi és új mintájú eszike van, melyekből bőven telik erre a díszítésre. A fától szintén brüsszeli eszikekből való. Egy kicsiny, nagyon díszes ünneplő ruha A. Isterdamban készült. A mézesetek után a királynő pár napig a fővárosban szándékozik maradni, ahol a híres bálteremben udvari estély lesz. Ez alkalommal a királynő fehér bársonyruhát fog viselni, melynek hosszú uszályán a bélis legfinomabb hermelinből való. A királynő alkalmat ad majd a hollandiai szabóknak, hogy munkájukat meghívott vendégeknek bemutassák. Az úres kíváncsiságot nem szereti és azért nem fogja megengedni, hogy a fényképezők hágaí, vagy looi kastélyában magánlakásáról félvételeket készítsenek.

— **Paderewsky halálhíre.** Egy bécsi estilap révén elterjedt a híres lengyel zongoraművész, *Paderewsky* János halálhíre. Párisból jelentették, hogy a művész pistolypárbajban agyonlőtték. Bécsi tudósítónk táviratozza, hogy a hír merőben alap nélkül való. *Paderewsky* maga cáfolta meg *Lausanne*-ből. Itt tartózkodik jelenleg a feleségével együtt.

— **Nagytakarítás.** Most már igazon vége Párisban a nagy világvásárnak, amelyet a kiállítás idézett elő, mert a párisi rendőrség egy idő óta alaposan végzi a nagytakarítást. Érthető volt ugyanis, hogy a kiállításra, mint vérszagra a vad, nemcsak Páris, hanem a világ minden tájéka mozgósította minden valamire való gazemberét, csavargóját, kalandos asszonyfőcséjét. Hogy elmut a ragyogás, a pezsgő megalom, s a franciák nagy városa visszaszerezte rendes képét, a kétes existenciák jó része nem tudott egyhamar visszatakarodni rendes fészkebe. Ezekre aztán az utolsó néhány hét alatt nagyon rájár a rud. A rendőrség befogja, bünteti és eltoloncoltatja őket. Különösen december tizenkettődiké óta nagy a szigorúság. Az éjjeli rendőrfőrajtákat megháromszorozták, s ámbár razziait nem tartanak, de azért akit csavargáson, vagy padon álomban érnek, bekísérik s az éjjeli pillangókat, akiket tilos területen kapnak, azonkívül a zajongókat és gyanús alakokat sem kímélik. Ilyen módon tíz nap alatt ezerkötészes asszonyszemélyt, ötszáz részeg embert és ezerháromezres csavargót kísérték be és itéltek el. A külföldieket a büntetés kiállása után kiutasítják és a határra viszik. Hanem mindezeknek ellenére Párisban még mindig elég enyhén bíznak a csavargó elemmel. Mihelyt akad polgár, aki lakást, vagy állandó foglalkozást ad a hajléktalansnak, azt már nem üldözi.

— **Elpusztult német hajó.** A londoni esti lapok egy távirat szerint azt jelentik Sanghaából, hogy a *Szuiksziang* nevű új német gőzös a Jangce-folyó mellett lévő Isangból Csungking felé menet, Isangtól 50 mérföldnyire hajótörést szenvedett. A hajó személyzetét a kapitány kivételével megmentették. Alkalmassint a hajó egészen elpusztult.

— **Fegyelmű egy főszoalgró ellen.** Pozsonyban ma kezdődött meg a fegyelmi tárgyalás Kiss Vilmos, volt nagyszombati főszoalgró, ellen a nyilvánosság előtt. A vádirat szerint Kiss Vilmos a városi győgszerész és mások által is többször kiselred-nagyobb összegekkel megvesztegette magát, évek óta rendszeresen kezelte a községi szegényalapokat, a bíróságintézeteknél jogtalanul honoráriumot szedett és kihágási ügyeket előlívni hagyott. Az előadó bejelentette, hogy az elővizsgálat befejezése után a pudmerici plébánosról jelentés érkezett, mely szerint Kiss a gróf Pálffy Mária által az odaváló szegényeknek hagyományozott 800 koronát is elkezelte. Hogy a vizsgálat erre az ügyre is kiterjesztessék, a tárgyalást bizonytalan időre felfüggesztették. A vádlott a mai tárgyaláson nem volt jelen.

— **Az Élet, gróf Tolstoj és a Holt-totem.** A nagynevű remete és hatalmas szellemű külföldi, gróf Tolstoj Leó legújabb alkotása egy dráma. E dráma címe: *A holttelem*, tendenciája pedig az, hogy a házasság felbonthatatlanságának sokszor kétségbeesett abszurd voltát illusztrálja. A dráma meséje főbb vonásaiban ez: Valami kis államhivataltalnok szereléből nőszül, feleségül vesz egy szép, tiszta és nemeslelkű leánykát. A szerelmi ház nem sokára véget ér és rövid idő múltán kidomborodik az egymáshoz láncolt emberpárnak lélekbeli összeférhetlensége. A férj iszákos, korhely, lump, jellemre nézve silány és elvtelen. A nő önzertes, büszke, szilárd jellemű és akaratos. Hosszu nyomorgás után a nő megutálja férjét és elszakad tőle; egyszerűen faképnél hagyja a zűlést lejtőjén süllyedő korhelyt és — szolgálataba lép. Idegen városban egy áruházban nyer alkalmazást, ahol az üzletvezető megszereti őt és ő viszonozza a szerelmet. Vadházasságban élni a nő nem akar és hogy mégis része legyen a családi élet boldogságában, egy hihetetlenül merész tervet hajtának végre. A szerelmes pár fölkeresi a törvényes férjét és állandó életjáródk fejében megegyeznek vele olyképpen, hogy ő, már mint az igazi férj, névleg ki fog töröltetni az élők sorából — vagyis jó pénzért el fogja jászani a halott szerepét. Az elzúllott ember készségesen rááll erre az alkura. Ennekutána a nő a hatósághoz fordul és férje nyomtalan eltűnéséről tesz jelentést, sőt, kis várta egy, a folyamból kihalásztott hullában férjének személyazonosságát állapítja meg. E ravaszul kiesztelt család terv vára-várt eredménye az, hogy a szerelmes pár nézve a házassági akadály megszűnik, ők rövid idő múlva egybekelnek és boldogok. Boldogságukat nem is zavarja meg semmi más, mint az igazi, vagyis az első férjnek megbízhatatlansága, részegsége, önkívületi állapota. Az iszákos nyomorult mámoros fejjel elmeséli az ő teoretikus halálának és valóságos életének furcsa történetét. Az érdekes mesét verekedés követi és a rendőrség a verekedőket elfogja, lezárja, kihallgatja. A kihallgatások során kiderül a szerencsétlen asszony bűné és az úgy, mint óriási bűnpör nyer befejezést. — Eddig a mese. Kétségtelen, hogy merészen romantikus. Az alapvető gondolat szokatlansága nagyon is igazolni látszik azt, hogy Tolstoj mennyire külföldi. De a legfűresabb a dologban az, hogy ezt a romantikus mesét, mely bátran beillik egy külföldi kompozíciójának: tulajdonképpen nem Tolstoj eszelte ki, hanem maga az Élet. A nagy orosz filantrop drámájának tárgyát és meséjét egy valósággal lezajlott orosz bűnpörnek az aktáiból merítette. Dawidow orosz államtanácsos engedte át Tolstojnak az Élet különkódéseinek tanulmányozása végett a pöriratokat. Ugy látszik, mégis csak inkább az Élet külföldi, mint Tolstoj.

— **A megsértett angol ügyvivő.** *Konstantinápolyból* írják, hogy a porta sajnálkozását fejezte ki *Bunsen* angol ügyvivőnek a makrikóji lőporatornyánál történt támadás miatt és megígérte, hogy teljes elégtételt ad neki. *Bunsen* és kísérei nagyon közel mentek a lőporalmohoz, amelybe tilos a bemenet. A török görk durván kényszerítették őket, hogy lovukról leszálljanak és velük a parancsokhoz menjenek, akik azonban rögtön szabadon bocsátotta őket.

— **Lopás a Nemzeti Szalonban.** Vakmerő lopás történt a Nemzeti Szalon téli tárlatán. Ma reggel takarításkor vették észre a szolgák, hogy a bejárattól alig tíz lépésnyire álló asztal, amelyen eddig egy *Rappoport*-féle zománcos nagy váza szokott állni, üres. Rögtön jelentés tettek az igazgatónak és a műtárolasnak, akik azonban szintén csak konstatálhatták, hogy a remek műtárgy eltűnt. Az ünnepek alatt óriási közönség látogatta a tárlatot, s csak így volt lehetséges, hogy ebben a tongsásban vitte el valaki a vázát. Csakis valami bő képnyes férfi, vagy nagy galléros nő követhette el a lopást, mert az ajtónál két szolga áll s ezek figyelmét nem kerülhette volna el, ha valaki a vázával kezében távozik. A Szalon igazgatósága bejelentette a lopást a rendőrségnek, amely most nyomozza a vakmerő tolvajt.

— **A remegő szultán.** Ha még érvényesége volna Stambul városában annak a bizonyos solemzsinórnak, amelyet a szultán elküldött hajdanában a kegyvesztett pasáknak, akik erre kötelességszerűleg fel is akasztották magukat — úgy egy bizonyos Osman pasa okvetlenül megkapta volna már a szultántól ezt az ajándékot. Ez az Osman pasa — szerencsére annyi Osman és annyi pasa van, hogy bajos megtalálni azt, akiről szó van — a szultánra nézve igen kellemetlen beszélgetést folytatott a *Maín* konstantinápolyi levelezőjével.

— **Nekem —** mondotta az a bizonyos Osman pasa — a szultán örjögönek tűnik fel. Beteges közpötődése révén a legörültebb tettek végrehajtására képes. Ejjel-nappal folytonos rettegésben van az élete ellen tervezett állítólagos merényletek miatt.

Láttam egyszer, amint halászapadon, félig ájulán fekiadt kerekvetén, mert előzőleg kinézett az ablakon és egyik kertésze éppen akkor lélek-szakadva futott a kastélyba. Nyilván azt gondolta, hogy valami összeesküvés föltedezését hozza hírül. Egy alkalommal pedig, mikor ebédnél ült, hirtelen fölugrott helyéről és az összes vizes palaokokat ledobálta az asztalról. Aztán kiütoött a kertbe és kinyitotta a vízvezeték valamennyi csapját. Míntán több mint egy óráig hagyta folyni a vizet, tenyerét a csap alá tartotta és úgy oltotta szomját. A szultán mindig revolverrel jár. Egy sötéti alkalmával megpillantott egy embert, aki felé közeledett és kézzel a zsebében motoszkált, hogy egy kérvényt vegyen elő. A szultán annyira megdöbbsent ettől a fértől, hogy rászegerte revolverét és — löötte. Nagyszámu órséget tart maga körül, de egyik tagja iránt sincs teljes bizalma.

Csupán csak az étkezésre, szakácsokra milliókat küld éventik. Az egyik öreg irancia szakács, aki már évek óta szolgálja a szultánt, van megbizva a főzéssel. Az evőeszközök, konyhai fölszerelések egy hermetice elzárt vas-szekrényben vannak elzárva. Ennek az egyik kulcsa a szakácsnál van, a másikat pedig a szultán hordja magánál. A szultán minden étkezés előtt megvizsgálja az edényeket.

Három hónappal ezelőtt egy ember azt jelentette a szultánnak, hogy a kurdok összeesküvést szerveztek és a galatai városrészt alatt egész a *Yildiz-kioszkig* alagutat akartak jurni, hogy aztán felrobbantsák a szultán rezidenciáját. Dacára, hogy a munka végrehajtására tízezer emberre lett volna szükség és csak öt év múlva készülhetek volna el az alagutak, a szultán mégis elhitte a mesét és tízezer török lírát, azonkívül egy magas rendjelet adományozott a ravasz töröknek.

Van a szultánnak egy hat éves leánykája, aki mindig vele szokott lenni és akivel órák hosszát eltréfalgotott. Egy izbeu a szultán belépett lakosztályába és ott találta a gyermeket, aki a falonfüggő képeket nézegette. Amint a lányka észrevette a belépő szultán revolverét, feléje rohant és inceselkedve kikapta a fegyvert kezéből. A szultán rosszat sejtve, elővette egy pácát és véresre verte a szegény gyermeket. Azzal kilökte a szobából és a kiállós nagymaktól remegve dűlt a pamlagra. Azóta irtózik a gyermekétől.

Mindezek a dolgok — így végezte Osman pasa a beszélgetést. — bizonyossá teszik előttem azt, hogy a szultán üldözési mániában szenved.

Szóval: szép szerencse az Osman pasákra nézve, hogy elegendő vannak. Egyik a másikra kenheti a kedélyes kis beszélgetést.

— **Águzás a fagy ellen.** A viharagyukat mindenfelé alkalmazzák már. És most kisütötték, hogy nemcsak a viharrelhőnek, hanem a fagnak is legjobb elienszere az ágyúlövés. Amint ugyanis a felhőre megnyílt és szétfioszlott az ágyúlövés, éppigy, ha a fagyra kedvező esendes, derült időben a leereszkedő hideg levegőnek bocsátanak szélrohamot, vagyis ágyúval rálövünk, ezt a hideg levegőt is úgy szétkergethetjük, mint a felhőt. Szóval megakadályozhatjuk a fagyot. Az új találmánnyal már javában kísérleteznek a irancia és a német föltalálók.

— **Halálhíre.** Gróf *Leiningen-Westerburg* Ármin, nyugalmazott honvédszázados, a titeli Tisza-Duna-töltés fenntartási és belviszabályozó társulat miniszteri biztosa, e hó 27-én 52 éves korában Budapesten meghalt.

Várnay Károly m. kir. vámiótszít, hosszas szenvedés után negyvenkét éves korában a Rókus-kórházban meghalt. Temetésén — mely ma délután volt — a m. kir. fővámbivatal tisztviselői kara, élükön *Thuróczy* Adoll miniszteri tanácsossal testületileg vett részt. Az elhunyt már hosszú időn át volt a vámbivatal szolgálatában s nagy szakképzettségéért s megnyerő modoráért általános közbecsülésnek örvendett.

— **A Mars lakói kacérokának velünk.** Nagyot dobant a szíve Douglas csillagásznak, miatt *flagstofi* obszervatóriumában a Mars bolygó rejtélyeit kutatta. Azt vette ugyanis észre a tudós csillagászgáló, hogy e bolygóknak a felületén éppen olyan tünetek észlelhetők, amelyekből egyes-nesen arra kell következtetnie, hogy azok ember-és által provokált jelek, főlhívások, azgik, egy-szóval olyan üzenetek, melyek által a Mars lakói érintkezésbe akarnak lépni e Föld lakóival. A rejtélyes tünényim abból állott, hogy harminc-nyegen percen keresztül csillagó fensikok voltak láthatók a Mars-on, melyeket időnként eltakart és beborított valami. A *flagstofi* csillagászg rögön közölte fölfedezését cambridgei kollégájával; ez tovább adta az érdekes hírt Kielbe, innen pedig tovább közvetítette a távirórót a csodás jelenséget és fölhívta rá valamennyi európai csillagászgáló figyelmét. Erre azután megindult mindenfelé ugy a folytonos Mars-fotografálás, mint a szertelen kombináció.

Aligha fér boldogítóbb gondolat egy modern csillagászg lelkébe, mint az, hogy: ime, a Mars lakói kacérokának velünk, küldik felénk a szimbolikus táviratot, csak meg kell fejteni, csak desiffereznit kell és megvan a szellemi kapcsolat két külön világ, két külön égi test, két emberlaktá bolygó: Mars és Föld között. Es ez a merész gondolat annál is inkább megrezegtetta az égbolt komoly buváiraiban a tudásra szomjas lelket, mert hiszen ennek az eszmének már történelmi multja is van. Gaus, a nagy matematikus, vetette föl az ideát, hogy a Mars lakóival olyan ábrák által kell nexusba lépnünk, aminőket nem produkál a természet, csupán a természet uralkodó kreaturája, az ember. Ilyenek a geometria ábrái, a háromszög, a négyszög, a szabályos kör stb. Mert — ez volt Gaus ideájának a megokolása, — minden csillagolag más és más lehet minden tudomány, már amennyiben ott tudásra képesített kreaturák vannak, de a tudományok közül egy mindenütt egyforma és azonos. Ez a mindenütt egyenlő tudomány a mathézis és ami ezzel összeforrt, a geometria. Ha tehát a Mars lakói csakugyan üzenetet küldenek át hozzánk, ugy mi mentül hamarabb válaszolni tartozunk nekik. Előbb azonban desiffereznit kell az üzenetet.

Egyelőre a legtöbb csillagászg ugy oldotta meg a tünényim, hogy ... felhőrajok usztak át a Mars egyik tengerének napstütte tükörén és ez okozta az időnként ismétlődő csodálatalományt. A *flagstofi* csillagászg azonban még ragaszkodik az ő fölfedezésének olyatán magyarázatához, hogy az a Mars lakóinak üzenete, üdvözlöete. — *Flagstofi* különben Amerikában van és ez sokat megmagyaráz.

— **Sudermann betegése.** Berlinből távirtoz-zák, hogy *Sudermann* egy meráni szanatoriumban van. Idegja azonban nem ad okot aggodalomra.

— **A Vörösmarty-szobor** alapja javára a mai postával az aninai vasuti állomás személyzetétől 6 korona 50 fillért, dr. *Prohászkatól* Elektről 2 koronát kaptunk. Ezzel gyűjtésünk eddigi eredménye 3376 korona.

— **Református istentiszteletek.** A budapesti református egyházban az év-végi istentiszteletek sorjára a következő: *December 30-án* vasárnap, a nagy kereszténység 900 éves ünnepe, a *Kálvin-téren*, délelőtt 10 órakor *Szász Károly* püspök, délután 3 órakor *Sörös Béla* segédlelkész, este 6 órakor *Kovács Emil* vallástantó; a *Rózsasziget* 29. szám alatt lévő imateremben este 6 órakor *Gergely Antal* prédikál. *December 31-én*, a *Kálvin-téren* délután 3 órakor *Petri Elek* theologiai tanár, este 6 órakor *Papp Károly* lelkész; a *Rózsasziget* imateremben 6 órakor *Sörös Béla* segédlelkész mond beszédet. Ez alkalommal a *Lorántffy Zsuzsanna* Egylet részére perselygyűjtés lesz. *Uj év első napján* a *Kálvin-téren* délelőtt 10 órakor *Szabó Aladár* theologiai tanár prédikál és ez alkalommal perselygyűjtés lesz a *Lorántffy Zsuzsanna*-Egylet részére.

Az óbudai ev. ref. templomban e hó 31-én esti 6 órakor hálaadó isteni tisztelet lesz, amikor is az évzáró egyházi beszédet *Mészáros Sámuel* az óbudaiak kedvelt lelkésze tartja; uj év napján pedig *Kovács Lajos* segédlelkész prédikál.

— **Házasság.** *Eppinger Miksa*, a csurgói takarékpénztár iókonyvelője eljegyzte *Weisz Kornéla* kisasszonyt, *Weisz Adolf* tekintélyes dombóvári kereskedő leányát.

Dr. *Somogyi Mauó* egyetemi magántanár eljegyzte hliniki *Neuberg Sárkát*, dr. hliniki *Neuberg Ignác* kuriai bíró leányát.

Horvát Béla, az *Első Magyar Biztosító Társaság* tisztviselője eljegyzte *Hölzl Elza* kisasszonyt, *Hölzl Károly* leányát.

Politzer Jenő nagyváradi lakos eljegyzte *Nyul Jolan* kisasszonyt, *Nyul Sámuel* leányát Földesen. *Stanzslo Ferenc*, pestvármegyei központi árva-pénztári tiszt, e hó 25-én tartotta eljegyzését *Hegedűs Vilmos* leányával, Honáva, Abonyban.

Szemere Gábor, felső kereskedelmi iskolai tanár, e hó 26-án esküdött örök hűséget *Krausz József* leányának, René kisasszonynak.

Dubányi Inre Gyuláról eljegyzte *Kontur Irma* kisasszonyt Budapesten.

Steiner Miksa, az *Otta és Neufeld* cég hivatalnok, eljegyzte *Grünfeld Janka* kisasszonyt, özvegy *Grünfeld Róza* leányát, Budapesten.

Gescheidt József, *Weisz Ferenc* és *Fia* cég könyvelője eljegyzte *Grünhut Mariska* kisasszonyt *Kaposvárott*.

— **A milliomos leánya.** New Yorkból szomorú históriát jelentenek *Miss Morganról*, a néhány esztendővel ezelőtt meghalt milliomos, *Morgan Dávid* leányáról. A szegény miss megörült s a legvigasztalanabb helyzetben van. A feltűnően szép fiatal leány, amikor az apja meghalt, nagyon nekibusulta magát, később rendkívül sok keserűséget okozott nekik az a sok vizsálykodás, ami a család tagjai között tört ki a hagyaték fölött. Mind buskomorábbá lett, később üldözési mánia vett erőt rajta. Az utóbbi időben az volt már a rögeszméje, hogy a barátai törnek az élete ellen, s ezenközben egyre különösebben viselkedett; gyakran a nyílt utcán akart levetkőzni. Egy este a városnak legnépesebb helyén, ahol a villamos világítás ugyszólván nappallá teszi az éjszakát, lóháton jelent meg és cirkszi artisták mintájára sorra levetette a ruháit. Leszedték a lóról, s kendőbe burkolva vitték haza. Másnap megint azt hajogatta, hogy el kell bujni, külömben megölik. A rákövetkező éjszaka eltűnt s napokig nem tért haza. Lóháton vágatott el hazulról. Ezer dollárt tüztek ki annak a megjutalmazására, aki haza hozza. Ez nemrég történt. Néhány nap mulva rá akad-tak. Egy elhagyott szénbánya közelében egy cserjés mellett fektet es-méletlenül, több sebből vérezve, halálosan fáradt lova mellett. A legveszedelmesebb helyeken át nyargalt a miss, amíg csak össze nem esett.

— **Lueger — miniszterjelölt.** *Lueger* miniszterségre kandidálja magát s már el is mondotta programbeszédét. Ez a szenáció ma az osztrák fővárosban és tetézi ennek az érdekességét, hogy igen sokan komolyan tartják a jelöltséget is és *Lueger* is. A világnaszóló komikum, az önni-miniszterjelölés, ma egy választó gyülekezésben történt, amelyen *Lueger* a többek között a következőket mondotta:

Mi a pünkösdi programnak megfelelőleg nem a mellett szavaztunk, hogy a 14. §. eltöröltes-sék, hanem csak azt kívántuk, hogy az megszor-itassék. Nincs kizárva az államesiny lehetősége, ha a botrányok tovább tartanak, ha az obstrukció meg nem szűnik. Igenis, be kell következnie az államesinynek, mert magától értetődő, hogy kormányozni kell. Az állam gépezete fenn nem akad-hat. Ha tehát semmi sem segít, akkor más eszközökhöz kell folyamodni. Lehetőség, hogy életbe lép az általános, egyenlő és direkt választói jog. Ha én miniszter lennék, akkor feltétlenül megvalósítom ez. Erre kötelezem magam a szociáldemokraták irányában; akár irásban adom előre. De az is bizonyos, hogy ha megvalósul az általános, egyenlő, direkt választói jog, akkor az önök táborából egyetlen-egyet sem fognak megválasztani, valamennyien kibuknak a parlamentből. Ha kormányra jut az az ember, aki el van tőkélve arra, hogy rendet csinál, akit semmisen zseniroz, aki tud is rendet teremteni, mert látja, hogy mit kell tenni és képes hátra-szorítani azokat az illetéktelen tényezőket, amelyek akadályozzák a jó kormányzást; aki képes szent szerzeni és megadni az iparnak, ami az iparé, a parasztnak, ami a paraszté: akkor ugy fog terjedni a lelkesedés, mint a futó tűz és el fogja róla mondani mindenki: ez az az ember, aki megszabadít bennünket a bagázstól!

Igy beszélt *Lueger* és a választók gyüleke-zete lelkesen, tombolva éljenzte a jövő emberét, a megmentőt, az ön-miniszterjelölőt.

— **A trieszti vagdakozás.** *Triesztből* az alábbi részleteket jelentik a már említett katonai véreng-zésről: *Ogaroli* mérnök, a városi villamosművek igaz-gatója karácsony első napjának éjjelén hazafelé igye-kezett. Az ugynevezett Német-utóban megtámadta több altiszt és kardsapásokkal a földre terítette. *Ogaroli* könnyű sérüléseket szenvedett. Másnap este hat órakor a téraparancsnokság épülete előtt három-egyszer nemzeti-liberális és szociáldemokrata gyűlt össze, akik fűsiketítő lármát csaptak. A néptömeg ezután futyúlvé és orditozva a tábornokok lakásai elé vonult és ott macskazenét csapott majd *Ogarolinak* a Német-utóban lévő lakása előtt verődött össze és félóra-hosszat éltette a mérnököt. A mikor a tüntetők a Tiszti Kaszinó előtt fenyegedően kezdtek viselkedni, több század katonaság közelébelett és szoronsze-gezve végigkergette a zajongókat a város utcáin. Sok embert a puskatussal megsebesítettek, egy csomót pedig letartóztattak. A tegnapiról mára virradó éjjel újabb összeütközések történtek. Néhány közlegény megtámadta a Triesztben vendégzereplő operatársu-lat három emberét és valamennyiüket, de különösen a baritonistát annyira elpháhoita, hogy a *Traviatának* mára kitűzött előadását le kellett mondani. A lakos-ság izgatottsága oly nagy, hogy veszedelmes tünte-teséktől lehet tartani.

— **Csatal Zoöfia árvái** számára ma a következő adományokat kaptuk: *Vörös Vilma* (Budapest) 14 K. 80 l., *Kohn M.* (Cegléd) 5 K., *B. M.* (Budapest) 4 K. Összesen 23 K. 80 l. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Tudnivalók a népszámlálásról.** A statisztikai hivatal a népszámlálás megbízható-sága érdekében kiadta az utasításokat a közönség számára egy sűrűn teleyomtatott félív papíron. Elmond sok olyan dolgot, amit mi már bőven meg-irtunk a publikum tájékoztatására. Például azt, hogy a népszámlálás célja tisztán az, hogy ada-tokat szolgáltasson a közműveltség és a közjóllét emelésére szánt munkához s hogy nem kell azt hinni, hogy a népszámláláshoz beszoigálatott adatokat például adókvetési célokra is fölhasz-nálják. Ezt egyszerien kizárja a törvény. Legfontosabb passzusa a *Tudnivalóknak* az, amiben az van elmondva, hogy miről kell számláló lapot ki-állítani. Erre a kérdésre teljes szövegében ez a válasz:

Számlálólap minden oly egyénről töltendő ki, aki az 1900. évi december hó 31-ike és 1901. január hó 1-je közti éjjeli időpontjában a lakásban állandóan lakott, vagy (mint vendég, átutazó stb.) ideiglenesen ott tartózkodott (szállva volt). Azok-ról a csecsemőkről, akik január hó 1-én vagy azután születnek, habár a számlálóbiztos már a lakásban találja őket, nem kell számlálólapot ki-állítani; ellenben azokról az egyénekről, akik az 1900. évi december hó 31-iki éjjel után halnak meg, noha akkor, a midőn a számlálóbiztos a lakásban megjelenik, már talán el is vannak temetve, a számlálólap kiállítandó. Ugyanígy kiállítandó a számlálólap azon egyénekről is, akik december hónap 31-ikén a lakásban van-nak (például szabadságon levő katonák, tanu-lók és a többi), habár január hónap 1-én vagy azután a lakásból eltávoznak is, ellen-ben mellőzendő a számlálólap kiállítása azokról, akik csak az 1900. évi december hó 31-iki éjjel után jöttek a lakásba, kivéve, ha ezen egyénekről korábbi tartózkodási helyükön számlálólapok nem állítottak ki. Így például a december hó 31-én uton levőkről utazások közben a számláló-lap nem lévén kiállítható, ezek ott számlálólap meg, ahová megérkeznek, ugyanígy a december hó 31-én vagy január hó elején helyet változtató gazdasági és egyéb események is rendszerint ott vendök számba, ahová költöznek, vagyis az új gazdánál. Minden ilyen egyének, akik a különös körülményeknél fogva 1900. évi december hó 31-iki tartózkodásuk helyén megszámlálhatók nem voltak, amennyiben az új tartózkodási helyen a népszám-lálásnak fogantatásában közben meg nem számlál-tatnának, valamint azok az egyének is, akik noha tartózkodási helyük nem változtatták tévedésből, mulasztásból, vagy bármi okból a számlálásból kimaradtak s erről tudomással bírnak, legkésőbb 1901. évi január hó 10-éig a községi előjáróságnál számlálólapjuk kitöltése végett jelentkezni kötelesek.

Szállodákban, vendégfogadóknak és egyéb szállást nyújtó helyeken megszálló vendégek az 1901. évi január hó 1-je és 10-ike közti egész időszakban megszámláltatás kötelezettsége alá esnek s e kötelezettségük teljesítéséért a szálló-tulajdonos (vendégfogadó, stb.) is teljes felelős-séggel tartozik.

Végül az elmaradhatatlan passzus arról szá-mol be, hogy micsoda büntetés alá esik akár csak az éretlen tréfa is, amivel a népszámlálás adatait meghamisítja valaki. Még súlyosabb elbírálás alá esik az, ha a népszámlálás fogantatását hamis hírek terjesztésével megnehezítik.

— **A művelt Papakosztá.** A fogházban meg-halt híres betörőről, *Papakosztáról* megemlékez egy bécsi lap. Az intelligenciájáról és sokféle műveltség-ről szól, amely miatt a nemzetközi betörő világban meglehetősen tekintélynek örvendezett. Egy levelet is közöl a bécsi lap, azt, amelyet *Papakosztá* a magyar védőjének, dr. *Mozesnek* írt. A kifogástalan francia nyelven írt levél így szólt:

Mélyen tisztelt ügyvéd ur! Engedje meg, hogy most, amikor önnek velem való iáradóssai véget érnek, ezzel a levelel szívemből meg-köszönjem azt a buzgóságot, amelyet olyan jó volt az érdekbem kifejtetni. Fájdalom, abban a szo-moru és kínos helyzetben, amelyben most vagyok, nem tehetek egyebet. (Itt néhány sor következik, amelyet a jogházi-előlegesség olvashatatlanná tett.) Ön a legnagyobb dícséret érdemi meg, mert nemcsak, hogy a legnagyobb buzgalommal tárg-yalta az ügyemet, hanem gyakran meg is látó-gatott, hogy ápoljon, mint az orvos, és vizsgá-latjon, mint a pap. Az ön irántam való jószág-talja életemben nem feledek el. Bar minden kol-legája így bannék szerencsétlen klienseivel. Ma-radok egész életemben az ön aláatos szolgája *Papakosta D.*

— **Örökség — gyilkosság.** Oroszlamos község lakdó megrendítő büntény tartja izgatottságban. *Necko* Xenofon fiatal parasztagza nyole hold földet köve-telt az apjától, mint őt megillető örökséget. Az öreg paraszt huzamos idő óta halogatta az átíratást és végül kereken megtagadta. És ez oly féktelen dühre

ingerelte a fiatal parasztot, hogy fejszét ragadt és agyonverte az édes apját, aztán pedig megtette önmaga ellen a főjelentést. E rémtörténet legsajátságosabb részlete az, hogy a fia által meggyilkolt öreg Necko rabviselt ember volt, aki esztendőket töltött a fegyházban ugyanolyan bűn miatt, amely most a fiát terheli: ő is megölte a saját édesapját. A lakosság hangulata határozottan a fiu mellett foglal állást és az apagyilkosság megisméllődésében nemezist lát. Mi osaládi vértadióit látunk benne.

— Az orgona meséje. A kőbányai zsidó templom orgonájával csak egy ember tudott duetben énekelni. Ezt az embert Österreicher Ignácnak hívják s szomorú történetét így mesélik a kőbányai hívek:

— Ki volt Österreicher Ignác?

— Österreicher Ignác kántor volt. Hatalmas hangu, derék, jámbor ember. Hősi tenor hangjától megreszkettek a templom falai s senki oly melegen nem tudta üdvözölni a szombati menyasszonyt, mint ő. A vének és fiatalok egyaránt dicsérték őt templomból jövőt s így szóltak egymáshoz:

— Oh ez az Österreicher! Nincs ennek párja széles e hazában.

Az ilyen páratlan embereknek mindig akad haragosuk s így történt, hogy a tavalyi kántorválasztás előtt egyszerre úgy érezte Österreicher Ignác, hogy állása megingott.

— Mit tett Österreicher Ignác, hogy állását megszilárdítsa?

Österreicher Ignác, cselvet s ötleiteihez folyamodott. Az ötlete az volt, hogy a templomba orgonát kellene állítani. Amerikai orgonát, melylyel csak ő tud duettet énekelni. A kántor tehát íratott egy amerikai levelet, melyben az állott, hogy egy Amerikába vándorolt rabbi hagyatékában tíz orgonát találtak, melyek közül egyet, a bölcs írástudó éppen a kőbányai zsidó templomnak hagyott. Az elnök örömmel vette tudomásul Österreicher Ignác jelentését s szívből gratulált, mikor az első szombaton versenyre kelt a kántor hősi tenorja az amerikai orgona bugó hangjával.

— Sikerkült-e Österreicher Ignácnak megszilárdítania állását?

— Sikerkült, Österreicher Ignácot, a kántorválasztó gyűlésen nagy lelkesedéssel újból megválasztották s azóta nem volt senki, aki áskálódott volna ellene. Vének és fiatalok egyaránt dicsérték őt újra s templomból jövőt újból így szóltak egymáshoz:

— Oh ez az Österreicher! Ez az Österreicher!

— Most is énekel-e még Österreicher Ignác.

— Österreicher Ignác már nem énekel. Nem pedig azért, mert a napokban újból megrendült az állása, még pedig úgy, hogy a kántort végképpen elcsapták. Történt ugyanis, hogy a hitközség elnökénél megjelent egy ur, aki azt mondta, hogy ő *Deutseh Gábor* zongoragyáros s a kőbányai zsidó templom orgonájáért járó négyzszáz forintot kéri. Az elnök hebegett s aztán előhívatta Österreicher Ignácot.

— Ez az orgona nem amerikai! — mondta mérgesen.

— De az, — felelt szelíden a kántor.

— Nem. Ezt az orgonát Pesten csinálták s most kéri érte a pénzt.

— Mit tett ekkor Österreicher Ignác?

Österreicher Ignác ekkor a plafonra nézett, egy darabig gondolkodott s aztán így szólt:

— Lehet, elnök ur. De isten bizony úgy szól, mint egy echt amerikai orgona...

— Hare a betörőkkel. Véres küzdelem volt az éjszaka a Gát- és Haller-utak sarkán lévő vendéglőben három detektív és három rovvott munita betörő között. A küzdelemben az egyik detektív veszedelmesen megsebesült, úgy hogy kórházba került, de sikerült nekik az egyik betörőt kézrekeríteni.

A fővárosban az utóbbi időkben nagyon sok betörés történt, amelyeknek nagy részével *Blasinger Antal*, *Nagy Vilmos* és *Taschner György* betörőket gyanúsították. Mindhárom ki van tiltva a főváros területéről s Erzsébetfalván laknak, ahonnan éjszaka szöktak a fővárosba jönni. A betörők közül *Blasinger* még csak huszonnégy esztendő, de már kétszer volt büntetve betörés miatt, *Nagy Vilmos* professzionális tolvaj s a harmadik, *Taschner György* huszonnégy éves szabó, szintén már négyszer ült börtönben.

Tegnap délután *Beck István* és *Ernesz György* detektívek és *Kocsodányi Pál*, polgári ruhába öltözött rendőr megtudták, hogy a három jómádár, akiket már régóta szemmel kísérnek, este a Gát-utca és Haller-utca sarkán lévő vendéglőben szoktak találkozni. Este tehát ők is áruházban abba a vendéglőbe tértek be s ott vártak a betörőkre. Alig voltak ott néhány percig, a három betörő is megjelent. Kezdetben gyanútlanul tárgyaltak, de mikor észrevették a három idegent, el akartak menekülni. A rendőrök azonban ekkor már talpon voltak s megakadályozták a szökést. A betörők — látva azt, hogy másként nem menekülhetnek, sőt erővel palackokkal, poharakkal és tányérokkal kezdték dobálni a rendőröket, majd késeket rántottak elő és hamarosan valóságos harc fejlődött ki közöttük. A betörők egyre ezt hangoztatták:

— Most megbaltok valamennyien!

A küzdelemben egy a betörők, mint a detektívek megsebesültek, közöttük *Beck István* detektív olyan súlyosan, hogy később kórházba kellett vinni. Két betörőnek, *Nagy Vilmos*nak és *Taschner*nek sikerült elmenekülni, a harmadikat pedig a rendőrök megkötötték. Mikor aztán később el akarták vezetni *Blasingert*, a másik két betörő a vendéglő előtt rájuk lesett s ki akarták szabadítani a rendőrök körmei közül. Az egyik detektív erre a levegőbe lőtt, amitől úgy megréztent a két jómádár, hogy hanyathomok elmenekültek. *Blasingert* bevitték a rendőrségre s amint kiküldték sebeit, egy feszítő rudat találtak nála. A betörő, aki a *Jónát* álnévet is használja, csak most juliusban szabadult ki a fegyházból, ahol négy évig ült. Két társa ellen, akiknek pontos személyleírása szintén benne van a rendőrség fekete könyvében, el fogott parancsot adtak ki. *Nagy Vilmos* huszonnégy esztendő s *Aranyos-Marlón* született. Társa, aki *Fiedler János* álnéven is ismeretes, alacsony ember. Baltenyerén forradás van, bal kezefején pedig a borbó egy tízúgy korona van tetoválva. A rendőrség keresi a betörőket.

— Elfogott betörők. A *Ráber* és *Engel* ékszerész cég *Bathány-utca* 3. szám alatt lévő üzletének kizárólag karácsony estjén ismeretlen tettesek feltörték s onnan mintegy 650 korona értékű ékszeri ellopottak. A nyomozás során a rendőrség megállapította, hogy a lopást *Hittinger Aladár* kaposvári születésű 19 éves napszámos és *Greff József* budapesti születésű kecsis követték el. Az első háromszor, a másik már ötször ült betöréses lopás miatt különböző fegyházakban. A betörők türelmesen beismerték tettüket, s most már a vizsgálóbírósnál várják további sorsukat. A lopott ékszerek nagyrésze a különböző zálogházakban, részint a lakásokon megkerült.

— Rendőri hírek. *Bartsch* Károly az éjszaka a Kőzetmetűt 7-ik szám alatt lévő lakásán eddig ismeretlen okból széngázzal meg akarta magát mérgezni. Reggel eszméletlenül találták. De még életre tudták kelteni. Most a Rókusban ápolják. — *Kun* Mariska, az életunt színésznőnk, aki a napokban *Nagydiófa-utca* 30. számú ház 11. emeletéről az utcára vetette magát, annyira jobban van, hogy pár nap múlva elhagyhatja a Rókus-kórházat.

(x) A *Zoltán-féle* csukamáj-olaj teljesen szag- és íz nélkül és tápereje nagy. Üvegeje 2 korona. *Zoltán B.* gyógyszerüzletében, *Sétáló-utca* és *Szabadság-tér* sarkán.

(x) Kérjünk mindenképp Emke-gyűjtőt!

(x) Újdonság a fényképezés terén. Egy új találmány segítségével este és boros időben is készíthető fényképfelvételek, *Rivoli* fényképezési műtermében (*Kerepesi-ut* 30. és *Király-utca* 51.) és ezek még sokkal jobbakkal a nappal készült felvételeknél.

(x) Szerencse malac, tombola nyeremények, Saffa, Football Kortész Tórnál.

(x) „Veroréningablatt“ és „Benedetti Közlöny“ megtekinthető *Blum Sándornál* *Váci-utca* 17.

Megadóztatott udvarlók.

Budapest, december 28.

Valamelyik iroda egyik kis szobájában reggeltől estig szorgalmas leánykezek kopognak a gépen. Immár nem a romantikával megolajozott varrógépen, melytől előfordult a modern leányserg, hanem a rideg írógépen, melynek csak most alakul ki a romantikája. Mondom, egész nap kopog két írógép és sietve szaladnak le hengeréről a szép rendbe szántott betűk, hivatalos akták, talán pöriratok, talán még ennél is ridegebb írások. Az a két leányfej azonban, amely a gép fölé hajol, sehogyan sem nyugszik meg ebben a szűköségben s egyre motoszkál bennük az édes aszsony-ész, amely tarkaságot, vidámságot, tréfát kíván. — Justin! — mondja az egyik — kitaláltam valamit.

A másik abbahagyja a kopogtatást és figyel.

— Nos?

— Azt hallom, hogy sok a szegény ember, akiknek nem telik kenyérré, mert nem telik nekik munkára. Adjunk mi is.

Margit csendesen halgatja s aztán szomorúan mondja:

— Ugyan hadd el! Hisz nekünk sincs semmink.

— Igaz. Semmink sincs.

Mindketten szomorúan s tovább kopognak a gépen. Hirtelen újból megszólal az egyik.

— Valamink mégis van.

— Mi az?

— Udvarlók.

— Az van. Sok is, de azokat nem adhatjuk a szegényeknek.

— Hátha? — mondja *Margit* s vár.

Tíz óra felé bejönnek az urak. A kemény ur, aki a főkönyvvel van, itt szokta elfogyasztani a tíz órai sandvicht. Nagyon jó flu s józden eszik, miközben folyton *Justin*a bántal. Tetszik neki ez a lány s olykor fél óráig is eltróál vele, miközben egyre az ajtó felé figyel, hogy nem jön-e a főnök ur.

Nem. Minden csöndes, csak *Justin* durcalkodik.

— Hagyjon békét nekem — mondja. Menjen a dolgára.

— Nem megyek én. Most már csak azért is itt maradok.

— Hát maradjon. De előbb adjon egy hatost.

— Egy hatost? — kérdi bámulva *Kemény* ur s fizet.

— Igen. A szegényeknek.

Kemény urnak most már szabad kirúzálni, később *Horváth* urnak, sőt *Günsberger* urnak is. Egy hatost kell itt fizetni annak, aki gavalléroskodni akar, aki a két leány szemébe akar nézni. A két leányfej kifundálta, hogy miképpen kell pénzre váltani a szerelmi évdést. A hatosok pedig egymásután hullanak a perselybe s hogy a kiruzáló hivatalnok urak újra elfoglalják helyüket az íróasztal mellett, a két leány mosolyogva olvassa a pénzt:

— Tíz, husz, harminc... Egy forint tíz!

Mi csak úgy magunktól képzeljük el ezt a jelenetet egy levél alapján, melyet a két kisasszony ma hozzánk küldött. De az eszme új és kedves. Olyan, amilyen csak leányfejben születethetik meg. A levél pedig egyszerű és nemes, amilyent csak jószívű emberek tudnak írni. Szól pedig szóról-szóra így:

Mélyen tisztelt Szerkesztőség! Gőpirókó vagyunk; magunk keressük kenyerünket és igen nagy örömünkre van, hogy most másoknak is adhatunk legalább egy darab kenyeret.

Habár férfi kollégáinktól teljesen elkülönítve végzezzük munkánkat, ezek mindig okot találnak arra, hogy körülöttünk settenkedjenek. Elhatároztuk, hogy valahányszor szobánkba jönnek, minden alkalommal husz fillért tartoznak gyűjtő-perselyünkbe dobni. Az új módon összegyűjtött két korona husz fillért van szerencsénk azon tiszteletteljes kérelemmel átnyújtani, kegyeskedjenek e csekélységet — mert hát nem merem ám olyan sürten alkalmatlankodni — a Podmaniczky-utcai kenyérszarnok javára fordítani. Nagyrabesztelünk és köszönetünk nyilvánítása mellett vagyunk kiváló tisztelettel

R. J. és R. M.

A munkanélküliek.

— Segítség a szegényeknek. —

Budapest, december 28

A székesfőváros polgármestere mára értekezetet hívott egybe a munkanélküliek ügyében. A munkanélküli munkások tudvalevőleg kérték a főváros polgármesterét, hogy sürgősen végeztesse közmunkákat, mert nagy a nyomor a munkások között. A polgármester megígerte, hogy ez ügyben értekezetet hív össze. Az értekezet tagjai voltak *Horváth* János tanácsnok, a középítészeti igazgató s az összes kerületi előjárók.

Az értekezetet *Halmos* polgármester nyitotta meg. Elmondta, hogy a tanács foglalkozott már a munkás-nyomor kérdésével s el is határozta, hogy a közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy 10.000 korona ára népkönyha-jegyet oszszanak ki a munkanélküli munkások között. De ez nem elég. Ő azt óhajtáná, hogy bizonyos közmunkák, amelyek teljesíthetők, azonnal kezdessenek meg. Kívánatos volna, hogy ezek a közmunkák házilag végeztessenek, de ha vállalkozóknak adnatnák ki, a szerződésben ki volna kötéendő, hogy a munkások alkalmazásánál a főváros ingerenciája biztosíthatnák.

Heufel középítészeti igazgató megjegyzte, hogy a jövő évi közmunkák nagybőrra olyan természetűek, melyeknél a vállalkozók nem mellőzhetők. Azonban vannak olyan közmunkák, amelyek nem szerepelnek ugyan a budgetben, de amelyeknek elvégzése a közel jövő elodázhatatlan feladata. Ilyenek a Csik-árok tisztítása, 10.000 korona, a Rákos patak rendezése, 300.000 korona, továbbá az ó-budai arany-hegyi Áros szabályozása 150.000 korona s végül az ó-budai Bründl-árok rendezése 20.000 korona költséggel. E munkálatok házilag végezhetők s miután a tervek készen vannak, azonnal megkezdhetők.

A polgármester mindezeket a bejelentéseket tudomásul vette s félkérte a középítési igazgatót, hogy a munkákat írja össze, olyan sorrendben, amint azokat keresztül lehet vinni. Ha ez megtörtént, a polgármester hétfőn délelőtt tíz órakor tanácsülést fog összehívni s aztán esetleg rendkívüli közgyűlést.

Nagy bajt okoz annak a pontos összeírása, hogy mennyi Budapesten az olyan valódi munkás, aki tényleg nem kap munkát s azért jutott inségbe. Mert, amint *Mátray* József VI. kerületi előjáró és *Horváth* János tanácsos is előadta, nagyon sok olyan ember jelentkezik már is, akik nem munkások, hanem dologtalan emberek, akik a helyzetet ki akarják aknázni. Ezek csak pénzét akarnak kapni s éppen nem vágyakoznak a munka után. Az ügyefogyottak, a nyomorékok, betegek ugyanis hatósági el-látásban részesülnek; akik azonban csak könyörado-

mányt kérnek, de dolgozni nem akarnak, azok a valódi inségek munkások rovására akarnak előnyhöz jutni.

Abban állapotott meg azután az értekezlet, hogy a középítési igazgató hétfőn délelőttig megteszi a jelentést a polgármesternek a rendelkezésre álló munkákról, a munkaközvetítőt fölkerik a munka nélkül levők létszámának a kimutatására, az előjárókat pedig arra, hogy a jelentések ügyét vizsgálják meg s az eredményről tegyenek jelentést.

Hawoy Sándor, VIII-ik kerületi előjáró, még azt kérte, hogy a hatóság, valamint a társadalmi uton érkező segítség felől való rendelkezést legyen az előjárók kezébe tegyék le, mert különben igen sok visszaélés fordulhat elő.

A Podmaniczky-utcai kenyérszótó boltban ma 9650 darab kenyeret osztottak ki. A kenyérszótó bolt javára a következő adományok érkeztek hozzá: W. V. (Léva) 1 korona 80 fillér, Seiel Adolfiné (Ráokove) 20 korona, Szeres (Ungvár) 6 korona 50 fillér, A Palais Royal személyzete (Orlai Sándor Koronaherceg-utca 8.) 6 kor. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk. Ujabbán még a következők adakoztak a nemes céra: Fyssel Simon 20 korona, Glanz Sándor 20 korona, Klein Gyula 20 korona, Neuländer testvérek 10 korona, Schwarz Samu 10 korona, Mándi Géza 5 korona, Jód Bernát 20 korona, Jód Teréz 20 korona, Jód Samu 10 korona, Schwarz N. 10 korona, Roth Nándor 5 korona, Hausner Viktor 6 korona, Goldschmid Ödön 5 korona, Hausner Vilmos 20 korona, Pollacek Miksa 10 korona. Természetbeni adományokat küldtek Hunyaria-malom 2 zsák lisztet, Király-malom 2 zsák lisztet, Lindenbaum Mór 500 kenyeret, Steiner Antal 87 kenyeret.

Glück Frigyes, a nemes emberbarát, január 1-től kezdve naponként ezer zsemlyét oszt ki a szegény iskolás gyermekek között. A zsemlye-osztás hatvanhárom napig fog tartani.

Bittner János hentes 104 darab utalványt juttatott a IX. kerületi előjárósághoz, a szegények közt való kiosztás céljából. Az utalvány felmutatója Bittner János házában, (IX., Bokréta-utca 13.) 1901. január hó 1-én egy adag főtt ételt kap.

A Klivényi-féle vendéglőben levő Szobranje asztalársaság elhatározta, hogy december 28-ától kezdve egy hónapra át 50 adag gulyást kenyérral oszt ki munka nélkül levő szűkölködő iparos-segédnek és családtagjaik részére. Az utalványokat a VI. ker. előjáróságnál adják ki. Az étkezés naponként délután 2-3 óra között a VI. ker. Kaszinó-épület (VI. ker. Szeres-utca 54. szám) pinchehelyiségében történik.

A fagy-ágyuk.

Amióta szerencsésen sikerül, hogy az emberek a vihar-ágyukkal nem a vihart, hanem önmagukat lövik agyon, azóta harcias lelki emberek folyton azon törték a fejüket, hogy mire lehetne még lövöldözni. Most végre kistörték, hogy a fagyot is el lehet kergetni a vihar-ágyukkal. Ha ez így folytatódik, majd mi lesz a szép természetből? Közigazgatási uton fogják majd az évszakot szabályozni. A fővárosi Tanácsra akkor végre majd örök tavasz derül, mert lövetnek maguknak télen-nyáron mosolygó tavaszi napokat. És azok, akiknek az volt a szavajárása: majd ha fagy, — nem fogják ezután megszorongva várni a decembert. A fakók nem futnak majd céltalannul, mert az utat nem fujja be a hó, és csak olyan emberek lesznek, akiknek legföljebb nyáron lesz pusztá a lakásuk. Az öreg Mikulás ezután nem bundában, hanem könnyű tavaszi saeco-öltönytben ijeszgeti a gyerekeket, a medvék nem alhatják ki magukat és a korszolyázó-egyesületek rövid uton mind felszámolnak, a jégespökök csak a muzeumban láthatjuk, a Megfagyott gyermek nyugodtan járhat át he léso éjszakán ott kün a temetőn, a tavalyi havat csak a Lexikonban találhatjuk (s alatt lásd hó) és Magyarország helygközönsége évente (13.659 darab Első hó című versét szabadul meg. Különdsen ez az utóbbi körülmény határozottan rokonzenessé teszi előttünk a felfedezést, amelynek a folytatását vágygyl várjuk. És nem csalódnunk, ha azt hisszük, hogy ezután új hadseregünk is lesz: a viharhadserög. Lesznek viharörnygök és viharellen-tengernagyok, akik a viharok ellen vezetik seregeiket. A főváros természetesen vihar-bizottságot, albizottságot és vihar-ellenör-z-bizottságot alakít. Amiórt sok addó fővárosi polgár jó kívánásai nyomán viharok zudulnak majd a felfedezőre. O lesz tehát az egyetlen ember, aki nem vet szelot és mégis vihart arat. Pedig a viharokat akarta megszüntetni az ágyukkal. És éppen ilyenkor, amikor fagy. Ez a sors iróniája.

Pont.

FŐVÁROS.

(*) A gyalogjárók fölhintése. A télies idő beállta óta gyakran válnak ölmössé és sikamlósá a gyalogjárók s egyre sürűbben fordulnak elő balesetek. A kerületi előjáróságok most felhívják a háztulajdonosokat, hogy a házaik előtt lévő gyalogjárót fagyos időben tartásuk rendben és házmeistereiket utasítsák, hogy a sikos utat kőporral vagy fűszaggal hintsék föl. Aki e rendelet ellen vét, ilyenkoránig terjedő pénzbírsággal fogják sújtani.

(*) A főváros közgyűlése. Ma délután letárgyalta a közgyűlés azokat az ügyeket, amelyek tegnapi maradtak elintézésre. Márkus József főpolgármester kihirdette a szakközvetítőkön történt választások eredményét. E szerint a 46-ös választmányának listája keresztülment, azzal a változtatással, hogy a pénzügyi és gazdasági bizottságba Kasics Péter helyett Waldhauser Adolft választották meg, a közoktatásügyi bizottságba pedig Gyulányi Adolf helyett Ott Adámot. A választások eredményét a közgyűlés tudomásul vette, a főpolgármesternek azzal a kijelentésével, hogy a számvetés és központi pénztár működésére felügyelő bizottságba, a már beválasztott hat tagon kívül még egy tagot kell beválasztani s ez a legközelebbi közgyűlésen fog megtörténni. Ekkor lesz a választás a tanácsosi állásra s a másodosztályu ügyészi állásra is.

A budai szemét kifuvározására tartott árlejtésnél az fordult elő, hogy az egyik vállalkozó néhány nappal később jutányosabb ajánlatot tett, mint a másik vállalkozó néhány nappal azelőtt. A tanács a kedvezőbb ajánlat elfogadását javasolta. Ez ellen ma kifogást tett a közgyűlésen Heltai Ferenc, kijelentve, hogy az eljárás tisztességét nem kifogásolja ugyan, hanem az ajánlatát előbb beadott vállalkozóval szemben nem tartja méltányosnak. Kéri, mellözze a közgyűlés a tanács javaslatát s adja ki a vállalatot annak, aki az ajánlatát előbb adta be. Halmos János polgármester világította meg az ügyet. E szerint nem volt szűkebb körüli ajánlati tárgyalás, hanem az ügyosztály nézett az után, hogy a budai szemét eluvarozására mímél olosobb vállalkozót találjon. A régi vállalkozó az I. és II. kerületre 400—400 korona felülfizetést kívánt s csak akkor volt hajlandó ebből engedni, amiódn olosobb árban jelentkezett vállalkozó. A közgyűlés többsége mellözte a tanács javaslatát s így a vállalatot az előbb jelentkezettnek adják ki.

Dick Mór a fővárosi javadalmi díjak szedéséért 215.500 forint évi bért fizet. A bérlő a tavasztól fogva három ízben is adott be kérvényt, részint bérlésállítást végett, részint pedig azért, hogy a bérletet az 1901. január elsejére fölmondhassa. Ami a bérlészállítást illeti, azt kéri, hogy a 215.500 frt 188.600 forintra szállíttassék le. A tanács Dick Mór kérelmeit elutasította, ami ellen a bérlő most föllebbezést adott be a közgyűléshez.

A tárgyhoz többen szölktek, a polgármester is, mire a közgyűlés 43 szavazattal 37 ellen elfogadta a tanács javaslatát.

Az erzsébetvárosi sugárut létesítése dolgában utasították a mérnöki hivatalt, hogy 1901. évi április végéig terjessze elő jelentését.

Rózsavölgyi Gyula alpolgármesternek azt a bejelentést, hogy a Wesselényi Miklós emléktáblájának az elhelyezésére készségesen átengedi a Szent Ferenciek rendje a templom Kossuth Lajos-utcai falát — köszönettel vette a közgyűlés tudomásul.

Elhatározták, hogy a közgyűlési teremben elkészíttetik Gerlóczy Károly márvány-mellszobrát és megfestetik az arcképét. Az elhunyt Heinrich István arcképét is megfestetik kisebb alakban.

Elfogadta a közgyűlés a tanácsnak azt a javaslatát, hogy 20.000 koronát adjon a főváros a népkonyhák céljára, és ezzel kapcsolatban Heltai Ferenc indítványára 4090 koronát szavazott meg a kenyérkiosztó-bizottságnak.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Olvasópróba a Nemzeti Színházban. A Nemzeti Színházban tegnapi tartották meg Brody Sándor Hóhéherke című regényes színművének az olvasópróbáját. A próbán a szerző maga is olt volt. Az újdonság, amely kétségkívül egyik legnagyobb érdekessége lesz az idei színházi évadnak, amely a Nemzeti Színház legkiválóbb erőt foglalkoztatja, január 18-án kerül először színre. A darab két fő női szerepét, mint értesülünk, Márkus Emilia és Török Irma fogja játszani.

** Az Operaházban holnap, szombaton, december 29-ikén a Paraszbizottság és utána a Bajazók kerülnek előadásra. A Paraszbizottságban Santuzát Vasquez M. J., Lolát Payer M., Lucát Valént V., Turiddu Alberti Werner és Alfót Beck énekelik. A Bajazók szereposztása: Nedd — F. Peneny J., Canio — Alberti Werner, Torrio — Várady, Beppe Kiss B., Sylvio — Takáts és a két pór — Ney B. és Juhász.

** Pálmay Ilka Budapesten. Pálmay Ilka, akinek bucsuzodása a budapesti közönségtől a jövő héten megy végbe a Népszínházban, január 2-ikán érkezik Budapestre. A diva, mint már említettük, január 3-ikán kezd meg három esteve terjedő bucsuzodását a Nebátsvirág címszerepében. Január 5-ikén a Szép Helénában és 7-ikén a Huszárcsínyben fog fellépni.

** Lohengrin háromszázadssor. A bécsi udvari operában téngr került színre Lohengrin háromszázadssor. A Wagner-dá művet ebből az alkalomból, minden kihagyás nélkül, a maga teljességében adták elő.

** Ocskay brigadéros a Vígyszínházban. Herceg János Ocskay brigadéros című új darabjának a próbái a jövő héten indulnak meg a Vígyszínházban. A kuruc-világban játszó történeti darab lesz, tudvaleg, a Férjek öröme után a színház legközelebbi újdonsága s értesítésünk szerint, január 20—25-ike közt fog bemutatásra kerülni.

** 48 5/0. Az Országos Színész-Egyesület központi tanácsa tegnapi tartotta ülését, amelynek egyetlen tárgya az volt, hogy megszabja nyugdíjas tagjainak jövő nyugdíj-járukéikat. A tanács, a számvizsgáló bizottság kiszámítása alapján, el is végezte munkáját s minthogy a számok nagyon ridegek és semmiféle alkut nem ismernek, a szegény nyugdíjasok ügye nagyon kedvezőtlen elintézésre nyert. A jövő évre az egyesületnek százharom nyugdíjas tagja 48 5/0 levonásával kapja csak meg a nyugdíját. A nyugdíj-alap egy krajáccal sem enged többet. Az egyesület elnöksége a kormánytól ötezer forintot kért segítségképpen addig, amíg az alap egyensúlyra helyreáll, de — sajnos nem kapott. Ez annál kellemetlenebbül érintheti a szegény nyugdíjas vidéki színészeket, mert a kormány a vidéki színészek nyugdíjára eddig mitem adott, amíg a Nemzeti Színház és Magyar Királyi Opera nyugdíjalapot bőven ellátta segítséggel.

** Ledófsky Gizella szabadságon. Ledófsky Gizella, a Magyar Színház kitünő fiatal primadonnája, három heti szabadságra megy. A művészuó, akinek muló torokbaja támadt, ezt a három hetet Abbázia-ban fogja tölténi.

** A Vígyszínház bemutatója. Albin Valabregue új virjátékának, a Férjek örömeinek (La securités des familles) a jövő hét szerdáján, január 2-ikán, lesz a bemutatója a Vígyszínházban. A Párisban nagy sikert aratott darabnak következő lesz a szereposztása:

Chambord, magánzó — Gál, Claire, felesége — Szerény G., Dazerolles, tókepénzes — Hejedüs, Elise, felesége — B. Lenkei H., Henry Laverdiere — Tapolczai, Rindont, igazgató — Balassa, Fhereton — Varsányi J., Gulistan, fogadó — Vendrei, Alfred — Gyözö, Auguste — Kardos.

A darab főpróbáját arra való tekintettel, hogy kedd ünnepnap, hétfőn, e hónap 31-én, délelött 11 órakor tartják meg.

** A modell premierje. Z. Bárdi Gabi betegsége miatt a Népszínház legközelebbi újdonságának, A modell című operettnak, a szinpadai próbái egyidőre megakadtak. Most a próbák újra folynek a Suppé-operetttől, minthogy kilátás van rá, hogy a művészuó egészsége, aki a címszerepet kreálja, január közepére, mikorra az operett bemutatóját tervezik, helyreáll.

** A legkedveltebb opera. Berlinből táviratozzák, hogy az ottani operabáz Vilmos császár születése napján az V. Henrik című operát adja elő. A császár kivánására történt a rendelkezés, mert ez az opera a császár legkedveltebb dalműve.

** Porosország színházi ünnepe. A berlini udvari színház jövő hónapban, január 12-ikétől 20-ikáig, a porosz állam kétszázéves fennállásának a megünneplésére, egy egész héten át diszcedadásokat fog tartani. Ezen a héten estéről-estére hazafias darabok fognak színi kerülni.

** A Magyar Színház angol operettje. A Magyar Színház-ban már a legközelebbi hétfőn megindulnak a próbák A postás fia (The messenger boy) című angol operettből, amely a színház legközelebbi újdonsága lesz. A postás fia bemutatóját, mint értesülünk, január közepére tervezik.

** A Walkür oroszul. Röviden említettük már, hogy Wagner Rikárd Walkür című operája először került színre orosz nyelven a pólervári udvari operában. A színházat a legelőkelőbb közönség töltötte meg, amely közt a cári család több tagja is jelen volt. Figner asszony énekelte Brunhildát, Volkta asszony Sigelindát és Jersov Siegmundot. A dalműnek óriási sikere volt.

** Bárkány Márta kitüntetés. Bárkány Máriát, a magyar származásu német tragikát, gánykerü párisi vendéjátékának a befejezésével nagy kitüntetés érte. A francia kormány az akadémián pálmával tüntette ki a művészuót, amely kitüntetés a külföldi művészuók s művésztársaságok közül eddig csak az egyetlen Patti Adelina kapta meg.

** Puccini Cyranoje. Puccini tudvaleg, új dalművet ír Cyrano de Bergerac cím alatt, amelynek szövegkönyve Edmond Rostand ismeretes színműve után készült. A dalmű, mint Rómából írják, a jövő öszre már el is készült s ugyanakkor bemutatásra kerül valamelyik előszöng olasz szinpadon.

** Egy német színház vesztésege. Nagy ünnepek közepette nyitották meg a mult évad kezdetén az új hamburgi városi színházat. A színháznak, amely részvénytársaság kezén van, most jelent meg az első évi kimutatása, amely 44.676 márka vesztéssel záródik.

** Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. Mascagni és Leoncavallo, a két neves olasz zeneköltő szerepel a magyar kir. Operaház mai szinpadján. Előbbinek a Paraszbizottság című melodrájára, Leoncavalloé pedig a Bajazójára kerül színre. Ez előadás a Telefon Hírmondó összes állomásán keresztül is hallható lesz, s így azok, akik szeretik a klasszikus zenét, a Hírmondón keresztül is végig hallgathatják az operaelőadást. — Az opera-készítés után a rendes esti felolvasás következik, annak végével pedig 11 óráig még Zöldy Marci cigánybandájának a muzsikája lesz hallható az Enke kávéházban.

MŰVÉSZET.

□ **A kormány művásárlással.** A kormány, mint minden évben, úgy most is tetemes összeget fordít művásárlásra abból a hatalmas summából, amelyet egykor *Wekerle* kormányelnök ily célra előirányzott. A képek, szobrok és iparművészeti cikkek megvételére rendszeres szakértő bizottságot nevez ki a kultusz-kormány. Az állami vásárlásra szánt tárgyakat a Műcsarnok, a Nemzeti Szalon és az Iparművészeti Társulat kiállításából válogatják össze. A kultusz-kormány ezidei művásárlása már megkezdődött, még pedig első sorban a Nemzeti Szalonban. A kormány ezuttal nem szakértő bizottságot küldött ki, hanem a kiválogatás munkáját dr. *Térey Gábor* bízta meg. Dr. *Térey* a következő képeket válogatta ki a magyar állam részére: *Boemm Ritta* — Tavasz a temetőben. *Poll Hugó* — Tihany. *Meissl Agoston* — Tinók. *Kézdí-Kovács László* — Erdei mocsár. *Szinyei-Merse Pál* — Faun és nimfa. *Pály Celesztin* — Tájrajzletek Esztergom mellett. *Radnai Béla* — Kis baba. Mindez 2800 koronába került. A Képzőművészeti Társulat és az Iparművészeti Múzeum majd később kerülnek sorra.

□ **A Visszatartottak Szalonját** a kettős ünneppaloták alatt tömegesen látogatták. Megnézte a tárlatot közéletünk számos kitünősége is, többek között: gróf *Andrássy Tivadar*, báró *Bohus Zsigmond*, gróf *Szapáry Pál*, *Berzeviczy Albert*, *Zulinsky Mihály*, *Rohonczy György* altábornagy, *Matkovics Sándor*, *Libits Adolt*, *Hammersberg Jenő*, *Unterwieser* udvari tanácsos stb. A képek, tekintettel a rendkívüli olcsó árra, igen szépen kelnek el. A tárlat január 15-ig marad nyitva.

□ **Marastoni sirja.** Egy emberöltő előtt ismert név volt nálunk a *Marastoni* Jakabé: temérdek szentképet piogált, azonfelül művésziskolát is tartott. A keresési temetőben van a sirja, abban a parcellában, amelyet most fölásnak. A magyar művészek nevében most *Telepy Károly* és *Zala György* azzal a kéressel fordultak a főváros polgármesteri hivatalához, hogy *Marastoni* Jakab sirja meg ne bolygattassék. A polgármesteri hivatal szívesen egyezett bele ebbe a kegyeletes kérelembe.

□ **Magyar szobor a British Museumban.** *Fadrusz János* a párisi világgkiállításon kiállította *Krisztus* szobrát, amelyre a zsüri a *grand prix* adományozta a művésznek. Ez a munka annyira tetszett, hogy a szobrot megvette gyűjteménye számára a *British Museum*. A művész e szobrának egy gipsz-öntvényét régebben Szegednek ajándékozta s akkor kijelentette, hogy pénz e művéért el nem fogad. Most tehát azt az összeget, amelyet az angol kormánytól kap, művészi célra fogja fordítani.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **A magyar irodalom.** Az *Ország-Világ* az idén is rendkívül díszes Almanachot adott ki karácsonyra. A pompás könyvben a magyar iparról írtak mindazok közleményeket, akiket nemcsak a társadalom, de az ipar terén is vezető szerep illet meg. A sort *Hegedűs Sándor* miniszter és *Hegedűs Sándorné* cikkei nyitják meg. Nyomokban következnek a kereskedelmi minisztérium főbb tisztviselői, az országgyűlési képviselők javarésze és az összes budapesti lapok szerkesztői. Az almanach második részében tizenegy dal zenéjét közli, amelyeket idősb *Ábrányi Kornél*, dr. *Falk Zsigmond*, *Gaal Ferenc*, *Goll János*, *Hoppe Rezső*, *Kéry Gyula*, *Major Gyula*, *Ógyek*, *Vavrince*, *Siposs szerzetek*. A szépirodalmi rész tartalmas és érdekes. Legkiválóbb íróink — élükön *Jókai Mórral* — vettek részt benne elbeszélésekkel, költeményekkel. A gazdagon illusztrált könyvnek a régi Budapestet ábrázoló képei nagy mértékben fokozzák az Almanach értékét. A könyv a karácsonyi könyvpiac egyik legértékesebb terméke. Kiállítása dícséretére válik a Pesti Könyvnyomda-részvénytársaságnak. Ár: 5 korona.

□ **Husadik Század.** A *Husadik Század* című társadalomtudományi havi szemle egyéves életét jelenti a most megjelent decemberi szám. Egy év nem nagy idő ugyan a hírlapok életében, melyek az örök események krónikái, de egy magyar nyelvű tudományos szemle, melynek tisztán ideális célok adtak életet s tisztára az egyszerűség és lelkesedés tartotta meg, örömtűnnetet ültet, mikor ilyen egyéves múltira tekint vissza. A társadalmi tudományok eléggé mostoha bánásmódban részesülnek még Magyarországon s a „Husadik Század” becsületes, komoly törekvése nélkül még annyira sem volnánk e téren, mint amennyire vagyunk. Az a lelkes gárda, mely ezt a lapot egy év alatt megerősítette, kedvelté tette és szívesen nagy sulyt adott, hálára kötelezte a magyar tudományosságot. Az új üzlet is csupa komoly, derék munka gyűjteménye. Különösen érdekes dr. *János György*, kolozsvári egyetemi tanárnak újonnan megjelent házassági könyvéből vett értekezés: *Az özevnyi jog*. *Wiener* Moszkó folytatja a magyar pa-

rasztosztály emeléséről irt nagyérdékü értekezését, dr. *Farkas Géza* Kihínról mond el új és érdekes dolgokat. A szemle aktuális része *Gratz Gusztáv* szerkesztő ügyességét és komoly szakértelmét dicséri.

□ **Képes budapesti szakácskönyv.** Szerkesztette: *Zemplényi Szabó Antónia*. Hetedik kiadás. Ez az izról-izre magyar szakácskönyv, melyben szerző felhasználta az összes híres magyar gazdasszonyok tapasztalatait, immár nélkülözhetetlen segítője lett minden magyar gazdasszonynak. Most már hetedik kiadásban jelenik meg, négy színes képpel, 53 lamet-szettel, 58 kiváló új recepttel. Nagyon emeli a könyv használhatóságát a *Betűsoros Tárgymutató*, melyben a leirt több, mint 1500 étel azonnal feltalálható. A könyvet sem szükséges külön dícsérnünk. A tapasztalat igazolta, hogy a szerény polgári konyha igényeit éppen úgy kielégíti, mint a legelőkelőbbét. Ár: félvászonkötésben 4 korona, diszkósban 4 korona 80 fillér. Kiadta: *Lampel Róbert* (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udv. könyvkereskedése.

VIDÉK.

— **(A trencsén teplai cukorgyár.)** *Trencsén* megye ma tartotta törvényhatósági gyűlését, amelyen egy indítvány kapcsán szóba került a *trencsén-teplai cukorgyár* ügye is. Ez gyűjtötte egybe az utolsó szálig a törvényhatósági bizottság valamennyi tagját az egész megyéből. Hetvenhat pontból állott a tárgysorozat, de az általános érdeklődésre való tekintettel és méltán nyolva a kérdés országos fontosságát, *Osztróiczky Géza* főispán is hozzájárult ahhoz, hogy első sorban a *trencsén-teplai cukorgyár* érintő indítványt tárgyalják. A határozati javaslat, amelyet ifj. *Wolf Lipót* jogtanácsosa terjesztett elő, így hangzik:

A törvényhatósági bizottság teljes bizalommal viseltetik a kormány és annak közgeje, a főispán irányában és a bizalomnak ezuttal is kifejezést adván, megnyugvással fogadja a kormány és közgejeinek álláspontját, hogy a két egymással érdekelletlenül álló cukorgyári csoportnak differenciálva szemben passzív, a két párt felett álló magatartást foglal el.

Ez alkalommal azonban annak a tiszteletteljes nótétnek illetőleg óhajának ad kifejezést, hogy a magas kormánykegyeskednek oly módon az ügynek véglebonvolitását elősegíteni, hogy a megyében tervezett cukorgyári vállalat oly nagyszabású méretekben épüljön fel, hogy az a megyében termelt répa mennyiségének nem csupán nagyobb részét, hanem annak összes mennyiségét dolgozza fel és e mellett csak annyi nyersrépa menjen ki *Morvaországba*, amelyet mint felesleget, a teplai gyár feldolgozni nem képes.

Csak e feltétel biztosítása mellett, nyugszik bele a közgyűlés abba, hogy a szomszédos gyárak csoportja a *Vágvölgyi Cukorgyár R. T.*-ben többséget birjon.

Az indítványt és megokolását a közgyűlés általános figyelemmel hallgatta.

Erre Barényi Ferenc főjegyző felolvasta az állandó választmány határozatát, amely kimondja, hogy helyesli a főispán eljárását s az indítványt egyaránt; de mert január 20-án a főispánhoz a kereskedelmi minisztérium leirat érkezett, amely csak árnyalatban tér el az előterjesztett határozati javaslat második részében foglalt kívánságtól, hogy t. i. a megye répa-termésének legnagyobb részét a teplai gyár dolgozza fel s csak a felesleget vihessék ki *Morvaországba*, — ajánlja az állandó választmány, hogy az indítvány második része felett a közgyűlés térjen napirendre.

Haydn Imre kiscsuka-újhegyi főszolgabíró és ifj. dr. *Holzmann Lajos* felszólalásai után a közgyűlés egyhangulag elfogadta a határozati javaslat első részét.

Nagy meglepetést keltett ez a határozat az egész megyéből egybesereglett törvényhatósági bizottsági tagok körében, mert biztosítéka annak, hogy végre valahára a megvalósulás stádiumába jutott a *trencsén-teplai cukorgyár* régóta húzódtó ügye. A morva érdekeltekkel szemben most teljesen érvényre emelkedett az egyedül jogos érdek: a magyar ipar és *Trencsén* megye érdeke s biztosítva van az is, hogy a felépítendő cukorgyár olyan nagy méretű lesz, amely képes lesz feldolgozni a *trencsén* megyei és a szomszédos vidék összes répatermését. Ez volt a magyar csoport törekvése elejétől fogva s ezt erősítette meg mai határozatával *Trencsén* megye törvényhatóságának közgyűlése.

A cukorgyárra vonatkozó indítvány megszavazása után egyhangulag választotta meg a közgyűlés *Káté Gézát* főszolgabírót, mert *Sipeky Sándor* volt országgyűlési képviselő visszalépett a jelöltségtől.

A napirend lefolyalása után az *Arany bárány*-szállóban lakoma volt.

— **(Pestvármegye közigazgatási bizottsága)** január 10-én, esütörtökön délelőtt 10 órakor a megyehaza dísztermében tartja rendes havi ülését.

— **(Dömörös vármegye törvényhatósága)** báró *Rozsner Ervin* főispán elnökletével ma rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen megválasztotta közigazgatási bizottsági tagokul *Müller Károlyt*, *Balogh Mihályt*, *Nyegre Lászlót*, *Kékényesdy Mihályt* és *Malonyay Istvánt*. *Müller Károly* főesperes indítványára az új év alkal-

mából üdvözölő feliratot intéznek *Szell Kálmán* miniszterelnökhez, megköszönve a kormányának a vármegye iránt ez évben is több ízben tanúsított jóindulatát. A törvényhatóság nevében az új főkezelővel *Müller Károly* főesperes üdvözölte a főispánt, akinek vezérlete alatt egy nagy vármegye társadalmi egyesület a hasznos munkára, a bajok orvoslására. A főispán szép beszédben köszöntö meg az üdvözletet és változa a nehéz közgazdasági helyzetet, amelyből egyedül a kormány gondoskodása s a társadalomnak buzgó részvétele után remél kibontakozást. A nagy hatású beszéd végével a főispán ezer koronát ajánlott fel különféle jótékony célokra. A közgyűlés után a központi és járási vármegyei tisztviselők, valamint a közéleti előjárók részvételével értekezlet volt az ügymenet egyszerűsítése tárgyában.

EGYESÜLETEK.

(A közkórházi orvostársulat) tegnap tartotta az idei közgyűlést *Recey Imre* tanár elnöklete alatt, akinek megnyitói beszéde után *Nékám Lajos* titkár és dr. *Hirschler Agost* pénztáros tették meg jelentéseiket. Az ünnepi beszédet dr. *Temestváry Rezső* tartotta: a születési haladásáról a XIX. században, amely általános tetszésben részesült. A közgyűlés után lakoma volt, amelyen *Recey Imre* tanár, *Müller Kálmán* miniszteri tanácsosra és az egyesület felvirágzására, *Müller Kálmán* elnök utódjára *Recey Imrere*, *angyán Béla* tanár az előadóra dr. *Temestváry Rezsőre*, továbbá még *Böke Gyula*, *Hochhalt Károly* és *Gerlőczy Zsigmond* főorvosok mondtak felköszöntőt.

Nyitlér.

OLCSÓ ELADÁS
bronzfigurából és nippes tárgyakból.
A magyar fém- és lámpaarugyár részv.-társ.,
GIZELLA-TÉRI RAKTÁRSZAB.
(Ettan-palota) legújombb
figurák és nippes
addig, míg a készlet tart
jelentékenyen lecsökkent áron
adatk el.

Cognac
CZUBA-DUFORZIER & Cie.
FRANCIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Vezdélyesség: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest—Bécs.

MEGJELENT
HOLLÓ MARTON
TALÁLT TÖRTÉNETEK
című elbeszélés-kötete.
Ára: két korona.
Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadó-
hivatalában, József-körút 18.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Takács Zoltán** karácsonya. *Takács Zoltán* karácsonyra megszálta a bűnbánat s vizsgálóbírájának azt a kellemes meglepetést szerezte, hogy a maga jószántából ítérelmes vallomást tett. A bankócsináló avval kezdte vallomását, hogy megbánta, amit eddig cselekedett s most már elmondja a való igazságot. Beismerte, hogy a bankócsináló bandát ő szervezte és ő vezette. Mióta a börtönből, hova a Berec testvérekkel való cimborasága jutatta, kiszabadult, nem tudott állandó keresetet szerezni s így a bankócsinálásra adta a fejét. *Takács* meg arra is megkérte a vizsgálóbíró, hogy vallomásának legapróbb részleteit is foglalják jegyzőkönyvbe, hogy bűnbánatának őszinteségét senki kétségbe ne vonhassa.

§§ **Az éhség.** A Jerecnvárosi bucsun három apró, kiéhezett gyermek csatangolt a vásáros bódák közt. Amikor azt hitték, hogy senki sem látja őket, feltörték egy mézeskalácsos ládat s a zsákmannyival odébb állottak. Egy rendőr azonban föllőn fogta a kis bűnösöket: *Szabadai Józsefet*, *Weisz Arturt* és *Branál Károlyt*. A vizsgálat során kiderült, hogy a két utóbbit,

mert még 12 évesek sincsenek, megbüntetni sem lehet. Így aztán csak a 18 esztendő kis Szabadai József került törvény elé. A két pajtását pedig tanuképp hallgatták ki a mai tárgyaláson, melyen *Gazdag* elnök bír. táblai bíró elnökölt.

— Miért loptatok? — kérdezte az elnök.
— Elhesek voltunk...
— De akkor miért loptatok mézeskalácsot?
A kis vádolt nem felelt a kérdésre, hanem sirva fakadt. Az elnök jó szívet kérdezte:
— Kenyeret akartatok ugy-e?
— Igenis, el akartuk adni a mézeskalácsot, hogy aztán kenyeret vegyünk... A törvényszék, dr. *Gleichmann* Lajos védő meghallgatása után, a kis Szabadai Józsefet csupán egy napi elzárásra ítélte. Miután a közzétett királyi ügyész is megnyugodott, az ítélet jogerős.

§§ **Furfangos paraszt.** Híres emberrel lett Rákospalotán *Schleiss István*, mert annyi pénze nem volt a faluban senkinek sem, mint neki. Szórtja is mindenfelé. Budapesti flakeren járt az ujjesti és rákospalotai lebukjokba s a fekete kávéját is százasokkal fizette. Hogy miként jutott *Schleiss* e nagy összeg pénzhez, ezt kutatta ma a budapesti büntető törvényszék *Bakonyi* bíró elnöke alatt ítélkező tanácsa, amely ki is sütötte mindent.

Schleiss István mulató ember volt s hogy pénzt szerezhesen, felkereste *Kohlmann Gyula* és *Engel Adolf* újsági pénzügyőrököt és egy 440 forintos váltót adott át, hogy azt helyezzék el. A váltó azonban hamis volt s hamis azon váltóbiztosítási okirat is, melyet *Schleiss* állítottak az ügyőrök tanácsára egy asszonyval, *Kovács Imrénével*, kit mint feleséget szerepeltetett úgy az ügyelet ellátó ügyvéd, mint a kir. közjegyző előtt iratolt alá. A személyazonosságát a közjegyzőnél, az egyik ügyőrök és a szereplő ügyvéd irodavezetője igazolta. Ez a pénz azonban kevés volt *Schleiss*nak, mert néhány nap múlva már elfogyott. Más dolgot fundált tehát ki. Elment dr. *Singer Armin* fővárosi ügyvédhez *Kovács Imrével*, kit *Széchényi József* gazdag magyarországi földművesként mutatott be s 700 forintot kért tőle kölcsön bekebelezésre. Az ügyvéd bele is ment az ügybe s miután a tekkönyvi kivonatot is átadták neki s *Engel Adolf* ügyőrök igazolta a személyazonosságát, a 700 forintot nagy részben ki is fizette az *ál Széchényinek*, ki a pénzt *Schleiss*sal és *Engellel* megosztva, a nekik jutott összeget elmulatták. Köz- és magánokirat hamisítás bűntettével vádolva állott *Schleiss* a törvényszék előtt *Kohlmann Gyula* és *Engel Adolf*al együtt. *Kovács Imre* és *Kovács Imréné* időközben megugrottak.

A tárgyaláson a vádat dr. *Galánfy János* alügyész képviselte, *Kohlmann* és *Engel* dr. *Mészáros Károly* ujjesti ügyvéd védte. A tárgyaláson cisöbbsen *Schleiss* hallgatta ki a bíróság. A furfangos paraszt most mindent a két ügyőrre, *Kohlmann*ra és *Engelre* akart kenni. Azt állította, hogy ezek bíztatták fel a hamisításokra. Miután dr. *Singer Armin* ügyvéd, mint tanú és káros fél, dacára annak, hogy a törvényszék elmaradásért egy ízben már 100 korona pénzbüntetéssel sújtotta, ma ismét nem jelent meg, a törvényszék kénytelen volt a tárgyalást a késő délutáni órákban elnapolni 1901. január 4-re. Ez újabb tárgyalásra dr. *Singer* ügyvédet a törvényszék előzetes terhe mellett idézteti be.

§§ **A villanyos katasztrófa.** A zugliferi szerencsétlenség ügyében, amint már említettük, *Perényi* vizsgálóbíró a további eljárását megszüntette, mert a katasztrófaért büntetőjogi aljak senki sem lehetett felelősre vonni. A magánvádlók főbebevezése folytán az ügy a vádtanács elé került, mely a vizsgálóbíró végzését ma megerősítette.

§§ **A lecke.** A bádeni törvényszék előtt tegnap két ur állott párviald véséggel vádolva. Az egyik, *Heinrich* ur azért hivatla ki a másikat, *Fries* urat, mert ez ország-világ előtt kiürülte, hogy *Heinrich* neki száz márkával tartozik. A tárgyaláson kitűnt, hogy a két embert régi barátság fűzi össze s hogy mindketten sokszor kértek egymástól kölcsönöket.
— Helyesnek tartja-e ön azt *Fries*, hogy ön mindenkinek elmondta a dolgot? — kérdezte az elnök.
— Igen. Jogom volt hozzá.

— Nem volt, kérem. Önnek csak ahhoz van joga, hogy adósát perelje, de ahhoz nincs, hogy megsegítenie. De ha volna is ilyen joga a hitelezőnek, akkor sem éne vele az olyan ember, aki gavallérnak tartja magát.

Heinrich ur itt közbeszólt:
— Tudomásom van róla, hogy *Fries* ugyanazt lette meg egy másik adósával is, aki azonban még szegényesebb volt mint én s agyonlőtte magát.
Az elnök: Ime, a fecsegésének már áldozata is van. Hiszen, hogy ezentul senki sem tiszteli önt meg barátai közül avval, hogy kölcsönt kér öntől, de azért figyelemzettem, hogy gavallér ember vagy nem ad kölcsönt, vagy ha ad, akkor hallgat. Ezt a tanulságot tegye el a jövőre.

A bíróság e lecke után kihirdette az ítéletet s *Heinrich*et öt napi, *Fries*et négy napi fogházbüntetésre ítélte.

TÁVIRATOK.

Esztorgom, december 28. A belügyminiszter főispán-helyettesé *Andrássy János* alispánt nevezte ki.

Románia és Törökország.

Bécs, december 28. Bukaresti lapok híresztelik, hogy gróf *Billow* kancellár kezdeményezésére Románia és Törökország között véd- és daczszövetség jött létre minden olyan terekvés ellen, amely a Keleten meg akarná bontani a békét. Oroszország kezdeményezésére — ugyancsak bukaresti lapok szerint — Szerbia és Bulgária külön szövetséget kötött egymással.

A prágai orosz konzulátus.

Pétórvár, december 28. A *Szvet* egész tárgyilagosan foglalkozik a prágai orosz főkonzulátus kérdésével és azt ajánlja, hogy erre az állásra olyan cseh embert nevezzenek ki, aki orosz alattvaló.

A délafrikai háború.

London, december 28. A Reuter-ügynökség jelent *Vryburgból* 19-iki kelettel: Egy boer csapat 150 székérel átvált a *Vryburgtól délre levő vonalon*, egy másik 270 főnyi csapat pedig egy ágyuval átlépett a *Vryburgtól északra levő vonalon*. A két csapat azután nyugat felé és pedig valószínűleg *Damara-földre* ment.

Róma, december 28. *Botha* tábornok ma Nápolyból ideérkezett s tovább utazik *Hágába*. Azt mondta újságíróknak, hogy az angolok sohasem fogják a boerokat a hegyek közt végképp ártalmatlanná tenni és ha Anglia nem adja meg teljes függetlenségüket, akkor a háború reá nézve a Fokföld elvesztésével fog végződni.

Hága, december 28. *Krüger* a transvaali követség útján közöztette, hogy a boerok most sem hajlandók letenni a fegyvert s továbbra is követelik Transvaal teljes függetlenségét.

Koraiak azok a híresztelések, amelyek arról szólnak, hogy *Krüger* Nizzában találkozni fog a cárral.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 28. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A határidőzletben az irányzat hanyatló volt, mert a külföldről lanya jelentések érkezték és a budapesti terménytözsde magatartása eladásokra készített. Eladatok: buza tavaszra 7.76—7.75, rozs tavaszra 7.67—7.68, zab tavaszra 6.18—6.17, tengeri május—júniusra 5.21—5.22 koronán. A készárak piacán az üzlet pangott, az irányzat nyugodtabb lett. Zárátlakor maradt: buza tavaszra 7.75, zab tavaszra 6.21—6.19. Egyébként változatlan.

Berlin, december 28. Az *Alhalt-Wagner* cég hitelezői ma gyűlést tartottak, amelyen 600.000 márkában állapították meg követeléseiket a céggel szemben, holott a múlt hónapban a cég mérlege szerint 242.968 márká lett volna a fölösleg.

London, december 28. (*Gabonapiac.*) Az irányzat általában nyugodt az árak változatlanok. Városi liszt 21—26 sh., repceolaj 29 sh. 9 p., tengeri 22 sh. 9 p. Behozatal: buza 20.000, zab 50.000 q. Az idő boros és esős.

New York, december 28. (*Terménytözsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 10.9/16 (10.9/16), Jan.-ra 9.56 (9.54). Márciusra 9.37 (9.37). New-Orleansban helyben 9.5/8 (9.4/8). — *Pétronol:* Stand white New Yorkban 7.50 (7.40). Stand white Philadelphiában 7.35 (7.35). Refined in Cases 8.55 (8.55). Credit Balances at Oil City 1.06 (1.03). — *Zsir:* Western steam 7.25 (7.25). Rohe és Brothers 7.40 (7.40). — *Tengeri irányzata állandó.* — Dec.-re 45.1/2 (45.1/2) Januára 43.3/4 (43.3/4). Májusra 42.— (42.—). — *Buza* irányzata szilárd. Píros ősz helyben 78.5/8 (79.—). Decemebre 77.— (77.1/2). Januára 77.1/2 (77.5/8). Márc.-ra 79.1/4 (79.—). Májusra 79.— (78.5/8). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2.1/2 (2.1/2). — *Kávé:* saír Rio 7. sz. 6.7/8 (6.9/8). Dec.-re 5.50 (5.50). Márciusra 5.70 (5.60). — *Liszt:* Spring Whea. clears 2.70 (2.70). — *Cukor:* 3.7/8 (3.7/8). — *Olj:* 27.06 (27.50). — *Réz:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, december 28. (*Terménytözsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata szilárd. Dec.-re 69.1/2 (70.5/8) Jan.-ra 70.1/2 (70.—). *Tengeri irányzata szilárd.* — Decem-berre 36.1/2 (36.3/4). — *Zsir:* Decemebre 6.82 (6.87). Januára 6.77 (6.75). — *Szalonna short* cser 6.66 (6.75). — *Sertésbuz:* Decemebre 11.— (11.—). Januára —.— (—.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

F. K. Elenér. Végezni kell a budapesti hajószínti tanfolyamot, mely a téli hónapokban december 1-étől március 15-ig tart Rendes hallgató lehet, aki

18-ik életévét betöltötte, valamely középiskolát jó eredménnyel végzett és érettségi vizsgát tett, a hajózási szolgálatra való testi alkalmatosságát orvosi bizonyítvánnyal igazolja s a gyakorlati hajós szolgálatban már legalább 3 hónapot töltött. Akik középiskolát nem végeztek, csak felvételi vizsgálatra vételnek föl a tanfolyamra. 2. Hat polgárvál lehet állat-orvos, festő, gazdasz, gyógyszerész, községi jegyző, tanító stb.

K. H. Csabányos. VII. Károly-körút 19.

Lakóim. A. J. országgyűlési képviselő IV., Sö-utca 8. szám alatt lakik. Mindenesetre inkább a képviselőházban keresse föl s csak ha ott nem találja, otthon a lakásán. A képviselőház VIII., Sándor-utca 8. szám alatt van, ahol a képviselők minden ülésen délelőtt 10 órától délután 2 óráig találhatók. A fogadó szoba után kérdezősködjék s ott a háznagyi hivatal szolgálatot teljesítő tisztviselőjénél jelentkeznek.

S. A. Gyöngyös. Nincs külföldi konzulátusuk. Az Amerikai Egyesült Államok konzulátusa V. Mária Valéria-utca 10. száma alatt van. Konzul: Frank Dyer Cester, helyettes konzul: Gerster Lajos. Hivatalos órák délelőtt 10—12-ig.

F. Gy. Budapest. Nem szolgálhatunk vele.

D. S. Eperjes. 1. Jelentkeznie kell a hadkiegészítő parancsnokságnál, vagy a sorozó bizottság előtt. Katonai szolgálatot már nem köteles teljesíteni, de az annak idején való jelentkezés elmulasztása miatt meg fogják büntetni. Ha önként jelentkeznek, enyhébben; ha mint szökevényt elfogják, nagyon szigorúan. 2. 32 éves korának betöltéseig. Nem évül el, csak a hadköteles halálával.

J. F. Budapest. A *Budapesti Napló* előfizetőjét hálaára köteleznék, ha meglátogatná bármelyik nap délután 5 és 7 óra közt a szerkesztőségben.

K. M. Feled. A magyar udvarmegy kinevezése előtt az összes udvari szolgáloményzet szolgálati nyelve a német volt. De azóta magyarul beszélnek a budai királyi palotában. Miután ezt sokan nem tudják, azért említettük fel külön.

Bakott diák. Ha vannak befolyásos pártfogói, próbálja meg a folyamodást a miniszterhez, talán meggy a dolog. Esetleg királyi audienciára jelentkezék.

K. Cs. 1. Félégyházy: A budapesti tözsde könyve (6 korona) Félégyházy: A tözsdei bíróság hatásköre és eljárása (4 korona), Hegedüs-Fellner: A tözsde megadózatása (6 korona). Megrendelheti a *Budapesti Napló* kiadóhivatalánál. 2. Azt, akinek nevére megy a lap.

Gina. 1. Dehogy köteles, sőt a törvény tiltja. 2. Igen, kihágás. 3. Sorsjegyeinek utána nézetünk s néhány nap múlva értesítjük az eredményről. 4. Okvetlenül zárva kell tartania az üzletet, még ha nem is árusít benne.

Napirend.

Napló. Szombat, december 29. — Római kath.: Tamás p. — Protestáns: Dávid. — Görög-orosz: (december 16.) Aggenst. — Zsidó: Tebeth 7. — Nap kel 7 óra 34 perckor. — Nyugszik 3 óra 59 perckor. — A hold kel délelőtt 11 óra 19 perckor. — Nyugszik délelőtt. — Első negyed 2 óra 48 perckor reggel.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum. Képtár d. e. 9 órától 1-ig. Többi tárai 1 korona belépődíjjal megtekinthető. Téli kiállítás a Múzeumban délelőtt 9 órától délután 4-ig. Belépődíj 1 korona. A Nemzeti Szalon kiállítása délelőtt 9 órától este 8-ig. Belépődíj 40 fillér.

A Visszatérítőt Szalonja a Klotild-palotában. Nyitva délelőtt 9 órától este 9-ig. Belépődíj 50 fillér. Iparművészeti társulat karácsonyi kiállítása nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig és délután 5 órától 8-ig. Országos képtár az Akadémiaiban zárva. Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai iparmúzeum zárva. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Földtani múzeum a Stefánia uton, nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig. Belépődíj 1 korona. Közeledei múzeum zárva.

Magyar kereskedelmi múzeum az iparszarnokban d. e. 9-től délután 2-ig. Erzsébet-körút (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—8-ig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 10—12 óráig és este 7-10-ig 9-ig.

Statisztikai hivatal könyvtára délelőtt 10 órától 1-ig. A kereskedelmi múzeum könyvtára és tudakozó osztálya d. e. 9 órától 12-ig és délután 3 órától 6 óráig.

Az új országos kuplacarnoka és lépcsőháza délelőtt 9 órától este 6-ig. Belépődíj 1 korona. Mentőegyesület helyiségei reggel 8 órától délután 6-ig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-út 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szaknyvtár VII. Kerpesi-út 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti miniatúr és kereskedelemtörténelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusításokai is eszközöl, a városi iparszarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

KÜLÖNFÉLEK.

Könyörülj én rajtam...

Mióta én élek, a földre gyász szállott,
Hiába keresnék én már boldogságot,
Aki reám tekint, fájdalom kel abban...
Istenem, Teremtőm, könyörülj én rajtam!

A merre én járok, virágok hervadnak,
Szikla visszaveri csókját futó habnak,
Rügyes fára dér hull, bimbó ki nem pattan...
Istenem, Teremtőm, könyörülj én rajtam!

A hol örömtűz ég, máglya lesz belőle,
Nincsen olyan árnyék, amely még ne nőne,
Fekete szitok kel, hol ének szót halkán...
Istenem, Teremtőm, könyörülj én rajtam!

Tőlem távol fekszik mosolygó szerencse,
Olyan lény nincsen is, ki engem szeretne,
Egyszer volt egy régen... Emlékén sirbant van...
Istenem, Teremtőm, könyörülj én rajtam!

A kit én szeretek, az romlottá válik,
Csalfa lesz abból is, ki hű volt halálig,
Legjobban az bánt meg, kit felmagasztaltam...
Istenem, Teremtőm, könyörülj én rajtam!

A hol a sötétség körülzár örökre,
Talán nem tövisre, szziromra fekszem le,
Talán fenn, a mennyben, találok egy lelket,
A ki szánakozva maga mellé enged,
A kinek szemében szerelmet is látok,
Kinek a hangjára nyílnak a virágok,
A kinek hűsége örök, multhatatlan...
Istenem, Teremtőm, könyörülj én rajtam!

Dienes Tibor.

— A szerencsétlen kilencvennégyes évek. Azok az évszámok, amelyekben a *kilencvennégy* van, mint a régi krónikák mutatják, — írja az Időjárás, — szerencsétlenségről, rendkívüli időjárásról s elemi csapásokról nevezetese. A *judái* kolostor évkönyveiben olvashatjuk, hogy a 894-ik év január 28-án óriási mennydörgés hallatszott. *Saxo* bajor szerzetes írja, hogy 994-ben hosszú és kemény tél után, amely 993. november 11-től 994. május közepéig tartott, olyan szárazság következett be, hogy a legtöbb tóból kiszáradtak a halak. A fák és növények nagyrészt elszáradtak, a gyümölcs és a kender elpusztult. Egy *sász névtelen* író ugyanez esztendőről azt írja, hogy *Szásországnak* nagy inség volt. 1084-ben nagy viharok és irtózatok zivatarok voltak. Az *Annales Saxoniae*-ben megvan írva, hogy ez évben az egyház *Franciaországban* és *Németországban* hihetetlen sokat szenvedett, roppant sokan elhaltak, pestis, viharok kintozták a népet. *Barth* írja erről a sok elhalálózásról, hogy *Németország* egy kis, meg nem nevezett helyén hat hét alatt ezerötven *Bajorországban* tizenkét

hét alatt nyolcezeröttszáz ember pusztult el. Sok község lakó nélkül, sok templom pár nélkül maradt. *Németországban* és *Ausztriában* hőségétől szenvedtek, *Elszászban* pedig nagy inség volt. 1394-ben — *Trithem*, spanheimi apát szerint, — nagyon forró, száraz nyár volt. 1394-ben, mint *Theald* írja, befagyott a *Rajna* és a *Schelde* folyó. Az 1694-ik évben május 21-ikén erősen zengett az ég *Drezdában*, június 23-ikán zivatar és pusztító felhőszakadás volt *Fourei*-ben, augusztus 10-ikén rettenős jégzivatar *Stralsundban* és szeptember 11-ikén *Rómában*. *Svájc* ez évben nagy inséget szenvedett, *Ausztriában* kevés szőlő termett s az is savanyu maradt, *Olaszországban* és *Spanyolországban* nagy zivatarok voltak és roppant hideg. A *Vezuv* kitört: tizennyolc araszt vastag és tizenöt araszt széles lávatömeget lökött ki magából, de négy nap mulva ismét megnyugodott. 1794-ben forró nyár volt. A hőmérő 1794. júliusban 26 fok *Reaumurt* mutatott s ennél is magasabbra szállt. Augusztus 8-ikán jég verte el *Bécs* hátrát, mely épp oly pusztító volt, mint amely 1894 augusztus 7-ikén érte *Bécest* s a *Déli* vasut mentén *Zágrábtól* egész *Budapestig* mindent tönkretett.

— Szenszációs női öltözékekről. A cár betegsége, valamint a cárné gyengélkedő állapota nagy keresztonást csinált a *pétvári* előkelő társaság ideai farsangi terveire s számtalan, díszesebbnél díszesebb női öltözék került ki hiába európai hírű szabóműhelyekből, hacsak az orosz arisztokrácia hölgyei téli tartózkodásukat át nem szedik *Pétvárról* a francia metropolisba, hogy a női szabászat műremekei ott keltsenek irigységet. A *Petrus* vezetése alatt álló *pétvári* szabóműhely, amely az orosz mágnás-asszonyok legelőkelőbbjeinek szokott dolgozni, a napokban *Tzerbatov* hercegnő részére egy, udvari bála szánt toalet-remeket készített, amelynek halvány rózsaszínű aljára lyoni csipke van borítva s ebbe stílizált virág-csokrokban vannak szöve. Az orosz társaság egy másik *grande dameja*, *Galitzin* hercegnő, aki a *Jagellók* őspajji viszi fel családját, ruha dolgában szintén óriási előkészületeket tett egy az idei télen *pétvári* palotájában adandó bála. *Deville de Lyonból* van szöve a pazar bál öltözék s arany- és ezüstvirágokkal áttörve. *Reuss* német hercegnőnek a *Petrus*-cég fehér szatin *à la duchesse* rubát készített, amely ezüst-csipkével van diszítve, az aljon stílizált virágok alkotják a dísz. Ennek a ruhának hatásos ellentéte a *sász-altenburgi* hercegnőnek fekete toaletje, ezen babérlével formájú himzések vannak.

Valóságos remeke a szabóművészetnek *Hanau* hercegnő *tea-gönya*, redőztű fehér selyem-musselinből, amelyen a szalagdisz dominál. *Löwenstein* hercegnő, — a nagy *Meyerbeer* unokája — oly rubát kapott, amelyen a brüsszeli csipke vagyont ér. *Petrus* a napokban küldte haza egyik mesterművét *Vilma*

hollandi királynőnek; erről elég csak annyit mondani, hogy *harmincezer* koronába került. Valóságos költemény a bájós menyasszony-királynő e bál ruhája; a kékes-fehér *princesse* toalet *Peau de soie* alapján arany sávok futnak szeccszőzős össevisszaságban, mintegy jelképezve a tő hullámit s ravagzó gyémántocskák a vízősepek s egyáltalában az egész ruha különösen a *taille*, csakugy villog a drágakövektől.

— Mexikói jelbeszéd. Mexikóban többféle nyelven beszélnek, főleg azonban spanyolul és hindu nyelven. Van azonkívül még egy nyelvük, melyet egész Mexikóban értenek: a jelbeszéd. A mexikóiak a legvilágosabb beszélőknek tartják a jelbeszédet, mely a kézmozdulatok és egyéb gesztusok egész játékát megkivánja s ha észre is veszi az idegen, semmit sem érthet meg belőle, oly gyorsak s változatosak a jelek. Van ennek a beszédmodornak igen sok, erősen kifejező alapjele, melyet épp úgy megértenek, mint *Guatemala*-ban. Ilyenek például: a vállak felhúzása, a szemöldökök rángatózása, az ajk többféle csúsorítása, a tenyér mutatása. Ezekkel például azt fejezik ki: *Nem tudom, nekem mindegy, nem értem stb.* Ha a mutatóujjal az arc előtt jobbról-balra gyors mozdulatot írnak le annyit jelent, hogy: *Ne beszéljünk erről a dologról.* Ha a jobb kezét lassan a másik személy felé nyújtja az illető, miközben tenyerét nyitva tartja, akkor azt adja tudtára, hogy *várjon egy hónapig, akkor önhöz jövök.* A mutatóujjnak a halántékhoz való emelése s hirtelen elfordítása annyit jelent, hogy: *Ez az ember részeg.* A mexikóiak között nagyon szokásos a közmondások használata, amely néha tömörebben s rövidebben fejezi ki a gondolatot, mint a leghosszabb beszélgetés. Így nagyon használják a következő szólásokat:

A gyertya mögött leskelődik az ördög.

Jó szerencse s a jó szél nem sokáig tartanak.

Ha keztyű van a macska lábán, nem fog egeret.

A tiltakozó ajkakat reszelővel sem lehet kinyitni.

Ha túl vagyunk a veszélyen, elfeledjük a szenteket.

Semmiféle betegség sem tarthat száz évig.

— Hajó-óriások. A világ legnagyobb gőzhajója az *Oceania*, amely a múlt hónapban tette meg első tengeri útját *Liverpoolból* *New Yorkba*. A gőzös átlag 36-5 kilométernyi sebességgel halad; gépész-személyzete száznyolcvankilenc emberből áll, akik között huszonhat gépész működik. Az *Oceania* után nagyság szerint a *Kaiser Wilhelm der Grosse* 14.350, az *Ironcia* 14.000, a *Patricia* 13.000, a *Lucania* és *Campania* 12.950, a *Pennsylvania*, *Graf Waldersee*, *Pretoria* 12.900 és a *Gymne* 12.650 tonna tartalommal következnek. A világ tizenyole legnagyobb gőzös közül kilenc angol, hét német és csak kettő, a *St-Louis* és *St-Paul*, észak-amerikai tulajdon. A gőzösök hosszúságukban 152-4 és 509 méter között váltakoznak.

REGÉNY.

A rajongók.

— REGÉNY —

Írta: STEPNJÁK.

29

Tania fenségesen szép volt. Sötét arca kissé kipirult a sétától. Hajába harangvirágból font koszorút. Sárgás, nyers selyem bluzja dédelgetve ölelte körül karcsu alakját. Széles karimájú szalmakalapját a hosszú séta alatt levette s most balkezőben lóbálta.

— Andrej boldog mosolylyal sietett eléje.

— Ugy látom, szép sétát tettek, szólt kipirult arcába nézve.

— Bizony, válaszolt, egy karosszékre vettem magát Tania. Gyönyörű szép volt, oly jól mulattunk György elbeszélésein. Kár, hogy nem jöhett velünk.

— György elbeszéléseiről? Talán már hallottam is őket. Gyakran történik meg olyan régi pajtásoknál, kik, mint mi, sokat járunk együtt társaságba.

Azután Györgyhez fordult.

— Hát te hogy mint vagy? — kérdé. Már egy örökkévalóság óta nem láttalak. Alighanem a teremtés munkájában voltál elfoglalva?

— Körültem egész idő alatt, felelt György.

— S most a befejezés ünnepét üld?

— Hál' istennek, befejeztem a munkát erre a hónapra, felelt György. Most megváltásomat ünnepelem. Ezt is csak azok tudják megbecsülni, akik, mint én, valami irodalmi száraz malmot tapasztanak.

Tania, aki tagjait kényelmesen kinyújtotta a karosszékekben, most a beszélő felé fordult.

— Ne legyen örökké olyan elégedetlen

György, szólt, ugy hiszem, bárki másnál kevesebb oka van zugolódni.

— Valóban! kiáltott fel a fiatal ember. Ezt nem is sejtettem. Mondja meg kérem, hogy miért vagyok oly szerencsés. Előre is ígérem, hogy igyekezni fogok egy véleményem lenni önnel. Valóban nagy vigasztalás lesz számomra. Léna ebben a pillanatban nyitotta ki az ajtót. A teakészletet hozta. Mögötte jött a szolgáló gőzölög szamovárral. A vendégek segítségével csakhamar leszedték az asztalról a könyveket, iratokat s egyéb holmit, s megterítették.

— Kedves Taniám, nem előkölnél az asztalnál? — szólt Léna. Mint háziasszonynak mulattatnom kell a vendégeimet s ez magában is elég feladat.

Elfoglalta Tania karosszékét az ablaknál s cigarettára gyújtott, anélkül, hogy csak a vendégek felé is nézzen. Azt gondolta, hogy azok legjobban mulatnak, ha magukra hagyja őket.

— Ugyan Tatiana Grigorjevna, ne tartson már oly sokáig függőben. Még mindig nem válaszolt kérdéseme — szólt György, — amikor a sürgős-forgásnak vége volt.

— Milyen kérdésre? — szólt Léna.

— Hogy miért vagyok éppen a halandók legboldogabbika, — magyarázta neki György.

— Hát az vagy? Nem is tudtam, szólt Léna.

— Elferditi a szavaimat, György, — szólt Tania, — én pusztán csak azt mondtam, hogy nincs oka a sorsa ellen zugolódni.

— De, szabad kérdezniem, miért fosszam meg éppen magam embertársaim közös vigasztalásától?

— Miért? — szólt olyan hangon Tania, mintha azt akarná mondani, hogy maga is kitálálhatná.

— Mert, — tette hozzá hirtelen — amint valami észbe ötlött, azt mondtam nekem valamikor, hogy amikor lehangoltnak érzi magát, csak költeményben kell kiöntenie fájdalmát s újra megbékül sorsával.

Tania kacagott. Gondolta ugyanis, hogy György levertségével bókorka halászik s örült, hogy ilyen jól lefőzhette.

— Nem is tudtam, hogy ennyire tud gunyolódni Tatiana Grigorjevna, — szólt György. — Ezentúl óvatosabb leszek s születemnek csak árnyoldalait mutatom magának. Nagyon jól emlékezett még arra a beszélgetésre, amelyre Tania célozott. Amikor első költemény-kötete megjelent, Tania igen meg volt hatva s hosszasan beszélgettek költői felindulásukról; természetesen nem egészen azt mondtotta, amit most Tania neki tulajdonított. A lény, csakhogy lefőzve, elferdítette szavait.

Léna, aki egész idő alatt hallgatta őket, letette cigarettáját. Érdekelte a kérdés erkölcsi oldala.

— Ugy hiszem, szólt, hogy mindazoknak, akik ösztönös lelkesednek egy nagy célért, egészen közömbös, vajjon az ő szerepük kicsiny-e vagy nagy, fényes vagy homályos. Vezérszerepre törekedni nem egyéb kicsinyes nagyravágásnál s palástolt önzésnél.

Tania tiltakozott az ellen, hogy ő nagyravágásra gondolt. Csak arról beszélt, hogy milyen öröm, ha magától kinálkozik a kiváló szerep.

— De hát nem hiszi, szólt Andrej, Lénát támogatva, hogy az ember oly tökéletesen felolvadhat a nagy ügyben, hogy nem marad sem ideje, sem kedve saját egyéni ügyeivel foglalkozni és gondoskodni a szerepről, amelyet a cél elérésében visz?

— Nem, felelt rövid szünet után Tania, nem vagyok még oly magas erkölcsi színvonalon. Példák, hogy sohasem leszek. Saját jelentéktelenségem tudata kintozna s irigyelém azokat, akik tehetségesebbek nálam. Oh mily fölemelő tudat lehet, hogy tettünk mi is valami értékeset az ügyért!

(Folytatás következik.)

+ Az oroszországi utazás gyönyörű. Érdekesen írja le egy német újságban oroszországi utazását egy német kereskedő. Moszkvába kifogástalanul kiállított utlevéllel érkeztem meg, — beszél a német utazó — s azt az orosz törvények szerint át is adtam a rendőrségnek. Harmadnapon megérkezésem után esti tíz óra felé egy moszkvai család körében ülök éppen, — itt vettem ugyanis lakást, — egyszer csak bejő a szobalány és ijedt arccal mondja, hogy egy titkosrendőr van künn az előszobában s engemet keres. Képzelmű, hogy nem valami kellemesen érintett; kislétek s a titkos rendőr ennyit mond csak: — Kérem, ne akadékoskodjék, kövessen azonnal a rendőrségre.

Láttam, hogy ennek a fele som tréfa, megkértem tehát házigazdánkat, hogy jöjjön el velem, ez ellen azonban a rendőr erőlesen tiltakozott.

— Csak ön egyedül jön velem.

Leirhatatlan igazoltságban töltöttem a kocsiban azt a néhány percot, mi a rendőrségre értünk. Nem juthattam mindjárt az ügyeltes rendőrségi tisztviselő elé, mert az épp kihallgatást folytatott; az előszobában ültek le és mondhatom, soha életemben kinosabb íslórárt még nem éltem át. Szenvedélyes tiltakozás hangja hallatszott ki és valósággal föllélekztem, mikor fél tizenkettőkor végre- valahára rám került a sor. Beszélőittek. Ugy éreztem, mintha vasabroncsok szorítanák a fejemet. Szédülni kezdtem. Beléptem. A rendőrtisztviselő kezében forgatta az utlevelomet és lekérte az utlevelő mosolygól szólt:

— Minden rendben van. Tessék, vegye át az utlevelét.

Ezzel kezembe nyomta az okmányt. Én vártam, mi jó most. A rendőrtisztviselő ismét előzékenyen mondta:

— Kérem, ismételtem, hogy minden rendben van; távozhatik.

Egy pillanatra előntött az epe:

— Már bocsánatot kérek, hát ezért — éjfélikor kellett nekem ide jönnöm?

— Bizony ez így van! A megérkezés után harmadnapra minden idegennek vissza adnunk az utlevelét, még pedig a saját kezébe. A paragrafus a paragrafus!

— De uram...

— Kérem, csak esigavér, örüljön, hogy békén elmehet.

Bosszusan mentem ki s az előszobában ott állt az én titkos rendőröm, alázatosan nyujtva felém a kezét — borraivalóért. Ráírtam:

— Mit akar?

— De édes jó uram, én hoztam önt ide, és még — borraivalót sem akar adni?...
Es én adtam neki...

Apróságok.

Nagykereskedő: Oly fáradt vagyok.

A neje: Miért?

Nagykereskedő: Minden tagomban érzem az arany súlyát.

Atya: Fiacskám, vedd elő szépen a könyveidet és tannálj. Ne vedd a tanulást kényszernek, jó kedvvel dolgozzál.

Fiu: Igen ám papa, de az embernek nem lehet mindig jó kedve.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az Országos Ipari egyesület végrehajtó bizottsága tegnap délelőtt **Mattekovits Sándor** elnöklete alatt ülést tartott, melyen **Gelléri Mór** igazgató referált a folyó ügyekről.

Az egyesülethez az a panasz érkezett nemrég, hogy a szépművészeti múzeum építésénél hazai márvány helyett oroszországi márványt dolgoznak fel. E panasz következtében az egyesület annak idején felírt a kereskedelmi miniszterhez. A miniszter leiratában most arról értesítette az egyesületet, hogy a szépművészeti múzeum építésénél nem orosz, hanem részben karszti és isztriai, részben magyar eredetű siklósi és gyüdi márványt használnak. Küzli továbbá a miniszter, hogy a beérkezett ajánlatok közül az, amely szépségre, szilárdságra nézve megfelel magyar márványra vonatkozott, a karszti és isztriai márványra tett ajánlatnál 30-40%-kal drágább volt. A jutányosnak jelzett magyar márvány pedig szépség és szilárdság tekintetében nem volt megfelelő, továbbá az ajánlattevő vállalkozó bányájának berendezése is kezdetleges. A bizottság e leiratot tárgyalva elhatározta, hogy újabb feltevést intéz a miniszterhez, melyben kifejti, hogy a magyar bányák berendezésének hiányossága nem lehet ok arra, hogy ezek a bányák a középítkezéseknél mellőztessenek és hogy a 30-40%-nyi árkülönbség sem lehet ok a magyar márvány mellőzésére, mert éppen a közszállításokban való nagyobb részesedés tehető a magyar bányákkal arra, hogy nemcsak minőség, hanem ár tekintetében is versenyképesnek.

A napirend egyéb tárgyainak elintézése után **Mattekovits** elnök a közelgő újév alkalmából üdvözölte a bizottsági tagokat és kitartást kívánt munkálkodásukhoz. **Gelléri** igazgató ugyanez alkalmából a tisztikar nevében köszönetet mondott a bizottságnak támogatásáért.

Termelők panaszai. A Nyitrai mezőgazdasági Egyesület ma tartotta közgyűlését **Emőd József** elnöklete alatt. A gyűlés elhatározta, hogy azokra a panaszokra való tekintettel, amelyeket a termelők a cukorgyárak ellen tettek, felkéri a földművelésügyi minisztert, hogy kellő hatáskörrel felruházott miniszteri biztosokat rendeljen ki minden cukorgyári körzetbe. Ezek a biztosok oltalmazzák a kiszáradt és a termelőket a cukorgyárak visszaélései ellen.

A Póvárosi Malomgyesület ma délelőtt tartott teljes ülést, melyen meggyeri **Krauss Lajos** királyi tanácsos alelnök elnökelt, több fontos tárgy felett tanácskoztak. Az egyesület kötelekbe tartozó budapesti malomcégek elhatározta, hogy a folyó év végén lejáró eladási, szák visszavásárlási, csomagolási és lisztjellegmustra-egyezményeket, melyek ideiglenesen a folyó év végéig érvényben voltak, továbbra is ideiglenesen, de csak a jövő év első három hónapjára magukra nézve köteleknek ismerik el. Az alelnök felhívta a tagok figyelmét arra, hogy statisztikai adatok szerint Fiuméba való liszt kivitelünk folyó év november havában ismét jelentékenyen csökkent, amennyiben míg tavaly novemberben 13,377 tonna és az idén októberben 12,300 tonna exportálattott, addig az idén csak 7572 tonna vitetett ki Fiuméba; feltűnő jelenség, hogy liszt kivitelünk Angliába mennyire csökkent, a mennyiben 1899. novemberben 6,724 tonna vitetett Angliába, míg a múlt hónapban csak 2,451 tonna; feltűnő továbbá, hogy a folyó évben életbe lépett tarifa módosítások, melyek a vidéki malomok javára a budapestiekkel szemben diszkrétitást létesítettek, hónapról-hónapra fokozódó mértékben jutnak kifejezésre a kivitel számadataiban és novemberben a nagy mértékben csökkent kivitelben a budapesti malomok dacára az igen jelentékeny áldozatoknak 62%-kal vettek részt, míg a vidékiek aránya 37%-ra emelkedett. A teljes ülés ez előterjesztés alapján elhatározta, hogy a liszt kivitel emelése érdekében minden eszközt fel fog használni. A malomgyesület jelenleg foglalkozik még a molnár szakiskola létesítésének eszméjével is és ez irányban is folytat tanácskozásokat.

Fizetése képtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetése képtelenségeket jelenti: **Dobrescu D. A.** Bukarest, **Novák Károly** Bukarest, **Georgbun P. C.** Bukarest, **Nikolic Mile Nis**, **Jovanovic Viscoot Arton Nis**, **Eckert Milan Nis**, **Trifunac Mata** és **Testvére Nis**, **Oppert Sándor Nagy-Becskerek, Grünwald Mór** kereskedő **S.-A.-Ujhej**, **Ladre Vilmos** Lemberg, **Wallfisch K. O-Besse**, **Fuchs** és **Hoffmann Nagy-Szombat**, **Rosenzweig Salamon** kereskedő **Zsolna**, dr. **Helly** és társa bornyakkereskedés **Prága**, **Kutschera János** borkereskedő **St-Pölten**, **Ziprius Salamon** kereskedő **Ujvidék**, **Hornung József** Lemberg, **Poltek István** vászongyáros **Kunhegyes**, **Herz Benjamin** Friedek, **Lóczy Adolf** kereskedő **Érsekújvár**, **Gebauer Hermann** Baden, **Eckl Teréz** Marienbad, **Kulhanek Ferenc** Leitomischl, **Hrbek József** Leitomischl, **Kalz Gyula** Brody, **Günther Marie** Brüx, **Lichtenstein Emil** Drohobycz.

Vásárosok. (Vámos és Brusz hatósági közvetítői üzleti jelentése.) Mai forgalmunk kielőgítő lefolyású volt. Eladunk minőség szerint hátulja husokot 78-90 fillér, elejét 56-80 fillérel kilogrammonként. — Borju hosszan mérve levonas nélkül 80-90 fillérel kelt. — Sertésekben gyenge az üzletmenet, mai ár 76-80 fillér kilogrammonként. — Birka lenyuzva 40-60 fillér minőség szerint. — Vadfélékben dámvad kivételével jó a vételkeret. Szarvas 60-68 fillér, őz 1.20-1.40 korona egészben. Száraz nyulak darabát 2.40-2.60 koronával fizették. Fácán 6-7 korona, fogoly 2.40-2.60 korona páronként. Prima tojás mai jegyzése 84-86 korona. Vaj hanyatlott árában; prima teavaj ma 1.70-2.30 koronával, főzővaj 1.50-1.80 koronával kelt kilónként. Turóban nincs semmi fogyasztás. Vágot baromfi kitűnően keresett; prima vágot lud kilójáért nagy lételekben 1.00-1.12 fillérről értünk el beküldőinknek. Vágot pulyka 90-120 fillér kilogrammonként. Elő baromfi a következő árakon kelt: rántani való csirke 1.20-1.40 korona, sütni való 1.60-2.40 korona, tyúk 2.10-2.60 korona páronként minőség szerint.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára **Buda-pestben** 42.- koronában, 42.50 koronában áruban. **Bács-eben** a nyersszesz ára 40.60 koronában pénzben, illetve 41.20 koronában áruban.

Borjavásár. 1900. évi december hó 29-án. (A budapesti marha vásártéri vásár-pénztár részvény-társaság.) Felhajtás: **Belüdi** élő borju 253 drb, leölt borju 10 db, bécsi élő borju — db, — db. horvát, név- vendékmárha 6 darab, bárány élő — darab, leölt bárány 15 darab, Argyezések. — **Belüdi** élő borju I. rendű 84-90 f.-ig, kivételes 96 f. II. rendű 74-82 f.-ig, I. kilónként, leölt borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilónként levonas nélkül. Bécsi leölt borju — f.-ig. Növendék marha 51 f.-től 55 f.-ig, I. r. — f.-ig, középmínőségű 46 — f.-ig, alrendelt — f.-ig, I. kilónként. Bárány élő — — — — — k., leölt bárány k., kivételes ár — — — — — k.-ig páronként. — Elő bárányokért 18-19 koronában páronként. Élénk irányzat, az árak 3 fillérel kilogrammonként emelkedtek.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-akadonál lévő székely-ővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi december 28. Készlet 335 darab, Érkezeti 2500 darab, Összesen 2835 darab,

Eladott 2000 darab. Maradt 835 darab. Napi árak: 120-180 kilogramm sulyban 80-84 koronáig, 220-280 kilogramm sulyban 82-88 koronáig, 320-380 kgr. sulyban 84-92 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400-500 kilós 80-90 koronáig. Malas 50-100 kgrig 68-76 korona. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, december 28.

Nyugodt hangulat mellett 18.000 métermázsa buza került forgalomba, néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaművekben nem volt árváltozás.

Eladottat:
Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 65 f., 150 mm. 78 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 45 f., 700 mm. 77 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 74 k. 7 K. — f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f.
Pestvidéki: 500 mm. 78 k. 7 K. 65 f., 600 mm. 78 k. 7 K. 55 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 76 k. 7 K. 20 f.
Baktárúru: 1080 mm. 75 k. 7 K. 30 f., 620 mm. 74 k. 7 K. 30 f., 1440 mm. 73 k. 7 K. 25 f., 2400 mm. 74 k. 7 K. 07 1/2 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 15 f., 600 mm. 75 k. 7 K. 15 f., 720 mm. 73 k. 7 K. 15 f., 2100 mm. 74 k. 7 K. 22 1/2 f.
Bácskai: 250 mm. 75 k. 7 K. 25 f., 700 mm. 75 k. 7 K. 10 f.
Erdélyi: 100 mm. 76 k. 7 K. 27 1/2 f.
Mind három hónapra.
Tengeri: 4 mm. 4 K. 75 f. ab Kóhánya.
Zab: 300 mm. 5 K. 90 f., 100 mm. 5 K. 72 f., 100 mm. 5 K. 80 f.
Lóhere: 50 mm. 51 K. — f., 30 mm. 53 K. — f.
Készpénzfizetés mellett.

A készrua hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	100 Kilogramm ára		Kilós	100 Kilogramm ára		
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig	
Tiszavidéki	6	75	2.30	4.80	75	7.60	7.75
"	"	76	2.30	2.40	80	7.70	7.80
"	"	77	2.45	2.65	81	—	—
"	"	78	2.60	2.80	82	—	—
"	"	79	2.70	2.90	79	7.55	7.70
Fehérmegyei	"	78	2.50	2.65	80	7.70	7.75
"	"	77	2.45	2.65	81	—	—
"	"	78	2.60	2.80	82	—	—
Pestvidéki	"	75	2.10	2.25	79	7.50	7.60
"	"	76	2.20	2.30	80	7.50	7.70
"	"	77	2.35	2.45	81	—	—
"	"	78	2.45	2.60	82	—	—
Bánási	"	74	2.15	2.30	78	7.05	7.70
"	"	75	2.20	2.35	79	—	—
"	"	76	2.35	2.45	80	—	—
"	"	77	2.50	2.60	81	—	—
Bácskai	"	76	2.05	2.20	78	—	—
"	"	74	2.20	2.30	79	—	—
"	"	75	2.35	2.40	80	—	—
"	"	76	2.40	2.50	81	—	—

Egyéb gabonaművek	Kilós	100 Kilogramm ára		
		K.-tól	K.-ig	
Rozs	uj	70-72	6.90	7.10
"	alsórendű	—	6.75	6.90
"	alsórendű	—	6.75	6.90
Arpa	uj	—	5.75	6.00
"	égetni való	—	5.75	6.00
"	szőrtetűre való	—	5.75	6.00
Zab	uj	30-41	5.25	5.45
Tengeri	bánási	—	4.75	5.75
"	alsórendű	—	—	—
Repece	uj	—	—	—
"	bánási	—	—	—
Kéles	—	—	5.00	5.80

A határidőszület folyamán a következő kitések történtek:

Buza áprilisra	7.46-7.45-7.43
Buza októberre	7.63-7.64
Rozs áprilisra	7.25-7.26
Zab áprilisra	5.86-5.87-5.89
Tengeri májusra	4.92-4.93

Déli egy óraok a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsde:

Buza áprilisra	7.50	pénz	7.51	ára
Rozs áprilisra	7.29	"	7.30	"
Zab áprilisra	5.86	"	5.87	"
Tengeri májusra	4.93	"	4.94	"
Repece augusztusra	—	"	—	"

Délután fél 5 óraok zárul:

Buza áprilisra	7.44-7.45
Buza 1901. októberre	7.61-7.62
Rozs áprilisra	7.25-7.26
Zab 1901. áprilisra	5.86-5.87
Tengeri májusra	4.91-4.92
Repece augusztusra	12.70-12.80

A budapesti értéktözsde.

A tegnap esteli külöldi zárlatok magassága nem keltett visszhangot mai előtözsdeinken, mely bécsi alacsonyabb kezdett hanyótt befolyása alatt gyengőn indult. A vezető értékek, élőkön Osztrák hitelrészvényvel, visszajejlődtek. A járadékpia és a helyi értékek el voltak hanyagolva.

A déli tözsde mérsékelt forgalom mellett változatlanul gyenge volt. A helyi értékek lanyha irányzatban és szerény forgalomban mozognak.

A váltópia változatlan.

Az előtözsde gyenge.
Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 671.75-672.70. Osztrák-Magyar Államvasút 670.—670.65. Koronajáradék 93.15-93.25. Rimamurányi 484.50. Jelzálogbank 432.25 korona.

A déli tőzsde változatlan.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 678.50-679.50. Osztrák hitelrészvény 671.50-672. —. Osztrák-magyar államvasút részvény 369.50-370.25. Koronajáradék 93.75-93.15. Jelzálogbank 432. —-432.50. Leszámlító bank 422. —-435. —. Közúti vasút 591. — korona. Forgalmába került: Magyar aszfalt részvénytársaság 318. —-320. —. Rimamurányi vasúti részvény 740. —-760. — korona. Utóteszt. A 4 órai záratok maradt: Osztrák hitelrészvény 671.75. Magyar hitelrészvény 678. —. Leszámlító bank részvény 422. —. Rimamurányi vasútrészvény 433.50. Osztrák-Magyar államvasút 670. —. Közúti vasút részvény 591. —. Villamos vasút részvény 295.25 korona.

A hivatalos záratok a következők voltak:

Table with columns: Államadósság, Pénz Ár, and various financial entries like Magyar arany 97.75, Osztrák arany 97.75, etc.

Záloglevél, elsőbbség.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Magyar arany 97.75, Osztrák arany 97.75, etc.

Bankok.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Angol-osztrák bank 270.-272.-, Budapesti bank 170.-172.-, etc.

Takarékpénztárak.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Bolvársi takarékpénztár 199.-200.-, Budapesti III. ker. 210.-214.-, etc.

Iparvállalatok.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Budapesti téglafabrik 240.-360.-, Építészeti vállalatok 220.-226.-, etc.

Birtosító-társaságok.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Bécsi földművelő 240.-320.-, Bécsi földművelő 240.-320.-, etc.

Halmok.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Csehszlovákiai malom 90.-150.-, Magyar malom 1018.-1090.-, etc.

Közlekedési vállalatok.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Adriai m. teng. haj. 461.-466.-, Budapesti alagút 461.-466.-, etc.

Sorsjegyek.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Bécsi sorsjegy 12.50 13.50, Magyar arany 11.45 11.50, etc.

Pénznekem és váltók.

Table with columns: Pénz Ár, and entries like Magyar arany váltó 11.45 11.50, London 10 font 240.20 240.60, etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzékötözött hivatalosan a következők árakat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: Lucerna magyar 43.-48.- korona, vörös aprószemű 53.-55.- korona, vörös erdélyi 65.-68.- korona, vörös bánági 65.-68.- korona, Disznószőr: budapesti 57.-57.50 korona, vidéki 57.-57.50 korona, Táblaszalonna: légszárított vidéki 4.-4.50 korona, városi 4 darabos 42.-48.- korona, 3 darabos 46.-47.- korona, füstölt 46.-47.- korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.-15.50 korona, 120 darabos 15.-15.50 korona, 100 darabos 16.-16.50 korona, 85 darabos 17.-17.50 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.-14.50 korona, 100 darabos 15.-15.50 korona, 85 darabos 16.-16.50 korona, Szilvaiz: szlovéniai 18.25-18.50 korona, szerbiai 16.25-16.50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtesztben ismét szilárdabb az irányzat New Yorkra.

Déli tőzsde a gyengült, később teljesen üzletlenn. Zárlat csendes, Berlinre valamivel javult. Magán-diszkontó ott 4 1/2%.

Bécs, december 28. (Magyar értéktőzsde.) 4 1/2%-os aranyjárdék 117.05. Tiszai és szepesi kölcsön sorsjegy 139.50. Magyar vasúti kölcsön ezúsbm 93.40. Magyar keleti vasúti állami kötvény 118.-. Magyar leszámlító- és pénzváltóbank 424.-. Rimamurányi vasútrészvény 480.-. Magyar koronajárdék 93.-. 4 1/2%-os Magyar földterhm. kötvény 91.80. Magyar hitelbank részvény 675.-. Magyar nyeregményi kölcsön sorsjegy 166.-. Kassa-oderbergi vasúti részvény 352.-. Magyar kereskedelmi bank 2360. Magyar cukoripar

Bécs, december 28. (Osztrák értéktőzsde.) 4 1/2%-os papírjárdék 98.75. 4 1/2%-os osztr. aranyjárdék 117.45. 1890-iki sorsjegy 135.75. Osztrák hitelsorsjegy 394.-. Angol-osztrák bank 270.-. Bécsi bankgyűléslet 461.-. Osztrák-magyar bank 1666. Déli vasút 111.50. Dunagőzhajózási részvény 740.-. Dohányrészvény 291.-. Császári és királyi arany 11.39. Német bankváltók 117.70. 4 1/2%-os ezüst járadék 98.55. Osztrák koronajárdék 93.55. 1864-iki sorsjegy 198.-. Osztrák hitelintézeti részvény 672.-. Unionbank 544.50. Osztrák Länderbank 407.50. Osztrák-magyar államvasút 670.-. Elbavógyi vasút 473.-. Alpeai bányarészvény 435.-. 20 bank. arany 19.13. Londoni váltó 240.20. Bécsi Iramway Litt B. 228.-. Bécsi Tramway Litt A. 235.-. Lipót kohó —. Az irányzat nyugodt.

Bécs, december 28. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A déli tőzsde magánforgalomban a záratok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 672.50. Magyar hitelrészvény 676.-. Angol-Osztrák bank 270.-. Bécsi bankgyűléslet 461.50. Union bank 547.50. Länderbank 407.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 670.50. Lombard 111.50. Elbavógyi vasút 473.50. Északnyugati vasút részvény 461.50. Dohányrészvény 291.50. Rimamurányi vasút 484.-. Alpeai bányarészvény 435.50. Májusi járadék 98.75. Magyar koronajárdék 93.05. Török sorsjegyek 106.75. Német birodalmi márká 117.75. Napoleon d'or 19.14.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 28. (Tőzsdei tudósítás.) A kohó- és bányarészvényekben történt újabb realizációk jelentékenyen leszorították ezekben az értékpapiroknak az árfolyamát a mai tőzsdéforgalomban. Ennek következtében azúrlan az egész irányzat gyöngült. Bankok is gyöngültek, de később javultak, amintőgy végtül a bányarészvények is javultak a második tőzsdéforgalomban. Vasutak közül svájciak és amerikaiak szilárdak. Hajózási részvények szintén jól tartottak magukat. Egyebekben a forgalom nagyon csendes volt. Zárlat után bányarészvények, penzpenz és iparüzleti bányarészvények, Kanada-Pacifik részvények realizációra nyomottak. Utolsópenz 6 1/2%. Magánleszámlítósi kamatláb 4 1/2%.

Berlin, december 28. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék 98.50. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 99.50. Elbavógyi vasút —. Magyar koronajárdék 93.75. Osztrák-magyar államvasút 143.40. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 84.80. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.-. Alpeai bányarészvény —. Disconto-Commandit 175.75. Általános villamosági (Edison) 190.-. Gelsenkirchen 178.25. Laura-kohó 194.20. 4 1/2%-os ezüstjárdék 98.75. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 98.30. Osztrák hitelrészvény 211.10. Déli vasút 26.30. Károly Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 218.25.

4 1/2%-os új orosz kölcsön —. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 95.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 149.-. Harpeni 167.70. Az irányzat gyenge.

Berlin, december 28. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 98.30. Magyar koronajárdék 93.75. Osztrák hitelrészvény 211.40. Osztrák-magyar államvasút 240.90. Déli vasút 26.-. Északnyugati vasút —. Elbavógyi vasút —. Orosz bankjegy készpénz 218.15. Buschlienhradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, december 28. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstjárdék 98.50. 1860. sorsjegy 138.-. Déli vasút 32.25. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 99.25. Osztrák hitelrészvény 211.50. Osztrák-magyar államvasút 143.25. Olasz járadék 95.15. 4 1/2%-os Magyar aranyjárdék 98.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, december 28. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék 98.50. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 99.35. Magyar koronajárdék 93.70. Osztrák-magyar bank 121.60. Déli vasút 26.20. Elbavógyi vasút 118.-. Londoni váltóár 203.85. Bécsi bankgyűléslet 116.10. Villamos részvény 126.-. 3 1/2%-os magyar aranykölcsön 81.-. 4 1/2%-os ezüstjárdék 98.35. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 98.40. Osztrák hitelrészvény 210.70. Osztrák-magyar államvasút 143.20. Északnyugati vasút —. Bécsi váltóár 84.80. Párisi váltóár 813.75. Union bank —. Alpeai bányarészvény 219.-. Az irányzat bágyadt.

Frankfurt, december 28. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok januárura. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 211.15. Osztrák-magyar államvasút 143.50. Déli vasút 26.25. Osztrák aranyjárdék 168.90. Olasz járadék —. Laura-kohó 200.50. Harpeni 168.75. Discont —. Alpeai —. Bécsi bankgyűléslet —. Bányarészvények csendes.

Páris, december 28. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút —. 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 101.-. Osztrák Länderbank —. 3 1/2%-os francia járadék 101.20. Otomanbank 539.-. 3 1/2%-os francia járadék 102.90. Alpeai bányarészvény —. Déli vasút —. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 100.30. Párisi bankrészvény 1070. Olasz járadék 95.75. Francia törleszt. járadék —. Osztrák földhitelintézeti részvény 1225. Török dohányrészvény 315.-. Az irányzat egyenlőten.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 28. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Hízott sertékek ára: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehez (párnkint 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérg. Oreg közép (párnkint 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Fialat nehez (párnkint 320 kilogramm felüli súlyban) 95-97 — fillérg. Fialat közép (párnkint 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 95-96 — fillérg. Fialat könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 94-95 — fillérg. II. Magyar s zedet: Nehez (párnkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérg. Közép (párnkint 240-280 kilogramm súlyban) — fillérg. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. III. Romániai: Nehez (párnkint 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérg. Közép (párnkint 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. IV. Romániai eredetű (Stachl): Nehez (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. V. Szerbiai: Nehez (párnkint 260 kilogramm felüli súlyban) 90-92 — fillérg. Közép (párnkint 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 86-88 fillérg. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 82-84 fillérg.

Sertésüzlet száma 1900. december 26. napján volt készlet 24.742 darab. — 1900. december 27. napján felhajtott 122 darab. 1900. december 27. napján elszállított 955 darab. 1900. december 28. napjára maradt készletben 33.909 darab.

Advertisement for 'TÁJÉKOZTATÓ' featuring 'ELSŐ MAGYAR gazdasági gépgyár' and 'Gőzcseplőkészletek' with technical details and contact information.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1900. december hó 29-én.

Parasztbecsület.

Melodráma 1 felvonásban. Zenéjét szerzte Mascagni P. Szövegét írták Targioni-Tozzetti és Monasci. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Santuzza	Vaspeuzné	Alfio	Beck
Lola	Payer M.	Lucia	Vajent
Turiddu	Alberti		

Utána:

Bajazzók.

Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Nedda	F. Pevny I.	Silvio	Taktás
Canio	Alberti	1. pár	Ney B.
Tonio	Várady	2. pár	Juhász
Beppo	Kiss		

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. december hó 29-én.

A nagymama.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta Csiky Gergely.

Személyek:

Szerémíné	Prielle K.	Mártha	Mészáros
Ernő	Zilahi	Tóderka	Vizvári
Örkény	Gyenes	Nevelőné	Rákosi
Kálmán	Horváth	Lelkés	Gabányi
Piroska	Vizvári M.	Galamboáné	Vizváriné
Timár Karolin	Boér H.	Pincér	Faludi

Kezdete 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. december hó 29-én.

Először:

Primadonnák.

Operett 3 felvonásban, egy változással. Szövegét írta: Pásztor Arpád. Zenéjét szerzte: Mader Raoul.

Személyek:

A gróf	Beöthy	Rózsa	Gombaszögi
Olivia	Margó	Felice mester	Fürdői
Lopták	Sziklai	Kovácsmester	Mátrai
Chairette	Szoyler	Pista	Lenkefi
Beppo	Ráthonyi	A rendező	Kardos

Kezdete 7 1/2 órakor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrássy-ut. 42. sz. a. valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. december hó 29-én.

Tartalékos férj.

Bobozás 3 felv. Írták Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Személyek:

Bukovics	Gál	Dorottya	Varsányi
Teréz	Nikó	Hólyag Tóni	Hegedűs
Timár Zoltán	Fenyvesi	Popovka	Szerényi
Eva	Lenkei	Ponty ur	Rónaszéki
Csillám Olivér	Góth	Fruzsina	Makróczyné
Frenesán	Vendrei	Oszkár	Gyöngyi

Kezdete 7 1/2 órakor.

ÉPISZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. december hó 29-én.

Miss Mary Halton mint vendég.

San-Toy.

Kínai daljáték 3 felvonásban. Írták Edward Morton, Harry Greenbank és Adrian Ross. Fordították Fái J. Béla és Malai Emil. Zenéjét szerzte: Sidney Jones.

Személyek:

George Preston	Tollagi	Jung-Si	Rózsa G.
Poppy, leánya	Bojár	Mi-Kui	Tallán
Bobbie, fia	Raskó	Szia	Nviri C.
Budley	Fedák	Pin-Szing	Vasvári
Yen-Ho	Németh	Szi-Kiang	Szécsi
San-Toy	Halton	Hu-Ju	Kaposi
Csu-Li	Kovács	Kínai asszisztár	Ujvári
Benson	Szirmai	Szing-Hi	Szerdahelyi

Kezdete 7 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Szombat, 1900. december hó 29-én.

A XIX. század.

Előadás 3 felvonásban, egy előjátékkal. Írta Pekár Gyula.

Kezdete 7 3/8 órakor.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. december hó 29-én.

Clémenteau.

Színmű 5 felvonásban. Írta Dumas Sándor és D'Artois Armand.

Kezdete 7 órakor.

Ángyán, Ellischer, Herczel, Kétil, Korányi, Laufenauer és Liebmann egyetemi tanár urak ajánlják a Szent István-védjegyű

Dupla Malátasör.

Kapható minden fűszer- és csemege-kereskedésben. Árak: Nagy palack 40, kis palack 30 fillér (palack nélkül).

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7-kor. Az előadás kezdete 8-kor.

FREGOLI!!

vendéglátóknak szenzációs sikere.

Ma:

„CAMELEON“

Tragikus, drámai komikum 1 felvonásban, 5 személyben előadja: **Fregoli Lipót ur.**

Vasárnap, december 30-án. d. u. 1/2 4-kor: **Fregoli vendéglátéka** mérsékelt helyárrakkal, egész ny érdekes műsorral.

Jegyek ezen igen érdekes vendéglátékhöz kaphatók a Mulató nappali pénztáránál 9-1 óráig és délután 3-tól és este a pénztárnál, ugyanint Weiss A. nagytársada Károly-körút 26., térszede Andrássy-ut 38. és 26. szám alatt egész napon át.

FOLIES CAPRICE.

Ma:

„Erblich belastet.“

Előzőleg:

Üsd vissza!

és **10.000 Gulden Mitgift.**

Cigányzene a pompásan berendezett télikertben.

Szép, erőteljes és csengő hangu, mindennütt kitűnőnek elismert

CIMBALMOK

kaphatók 35 főtől feljebb 500 frt.

Ujdonság! Ujdonság!

Ifjúsági cimbalom

alkalmas karácsonyi ajándék, ugyanolyan hangbeosztásu, mint a rendes cimbalom. 3 1/2, okt., 25 karu, 40 hangu, finom díofa- v. fekete szekrényben teljesen felszerelve (vegyekkel és hangoló kulccsal együtt) a külső kiállításához képest

18, 20, 22 és 24 frt.

(Lábakkal ellátva 3 frittal több.)

Sternberg Armin és Test.

cs. és kir. udv. hangszergyár Budapestben.

Központi főraktár:

VII., Kerepesi-ut 36. szám.

Zongoraosztály. Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarkán). Zeneiparok. Képes árjegyzék (minden cikkéről külön) ingyen kapható, csak meg kell nevezni, hogy mitől hangszerről kívánják az árjegyzéket.

A nap tüze

sem ragyog fényesebben az Arkanzas gyémánt-utánzatnál. Ezen gyémánt-utánzat kizárólag ajándékul szolgálhat, mert a gyűrűk stb. elismert jutányos árak mellett. Továbbá nász és alkalmi ajándékok bronz, terrakotta, bőr és más díszmű ujdonságokban.

MAGAZIN ARKANZAS Sterk Izsó Budapest, Teréz-körút 10. Abbazia kávéház mellett.

Képes levelező-lapok

színesznök a legkedveltebb budapesti brom-erzést kivételű arcképeivel díszítve.

Páratlan szép gyűjtemény. Érdig megjelenti a sorozat. Egy sorozat 12 db-ot tartalmaz, ára bérmentes ajánlati küldéssel 1 frt 80 kr. (3 K. 60 fill.)

Az őszeg beküldése után küldi.

„Budapesti Napló“

kiadóhivatala József-körút 18. sz. Aki mind a négy sorozatot egyszerre borítja, az 48 helyett 52 képet kap.

D. Berzsei Ilona Edvös Stefánia Fédák Sári Gazi Mariiska Gombaszögi Margit Hegyi Aranka Kápolnai Irén Küry Klára Márkus Emília Molnár Rózi Pevny Irén Török Irma.

Az „első budapesti hangversenyterem“

Kerepesi-ut 63-ik szám alatt holnap, e hó 30-án, vasárnap este 8 órakor nyílik meg a

Serly Lajos vezetése alatt álló

Symphonikus zenekar

és kiváló énekművészek és művésznők közreműködésével. Kitűnő ételek és italokról (kizárólag pilseni sör) mérsékelt áron gondoskodik

Bokor János, bérli. Belépti díj 30 krajcár (60 fillér).

MODERN IRÁNYU

BÁLI ÉS ESTÉLYI MEGHÍVÓK

Díszes étrendek (menu-k), Asztalkarttyák, Táncrendek, Cotillon-jelvények és figurák, nagy számban, olcsó árakon.

KANITZ C. és FIAI, Budapest,
V. Dorothy-utca 12.

Figyelem!

Ajánlak **harci kanárikat**

nappali és éjszakai éneklők, melyek kifizetőek mely basszusban, dunszó, szoprán, pacsipta, fuvola és szopránokban, drága 6, 7, 8, 10, 12 és 16 koronát. A legnagyobb hűdelgton is szállított műszervel vagy az őszeg előző való beküldésével az én vizitkárta, jóállással értékre névbe és egészében megfizetésre. 10 nap próbálat, csomag kikészítés. vagy az őszeg visszaküldésével minden levonás nélkül. Későbbi utasítás mellékeltek. **Erzséka A. kanári tenyésztő és kivitelű, László a Duna mellett.**

„Fiumei Tengerhalászati Szövetkezet“

a n. é. kézőnézőg becses tudomásra hozza, hogy a helybéli „Központi Vásárcsarnok“-ban és a „Hunyadi Vásárcsarnok“-ban

tengeri hal elárusító helyet

létesített, hol naponként friss tengeri halak kaphatók, ugyanint: Tengeri rák (Hummer), Sűgér (Barscho), Rák, Solle, Tengeri nyelv és más tengeri különlegességek.

! Ujdonság!

a fényképészet terén! Egy szabadalom megszerzése által abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az esti órákban és borus idők alkalmával is oly fényképfelvételeket készíthetek, melyek a nappali készült felvételeket minden tekintetben fölülmúlják.

Jutányos árak. Művészes kivitel. Az eredmény azonnal látható!

Rivoli fényképészeti műterem

VII., Kerepesi-ut 30. Felülmúlhatatlan gyermek felvételekért.

Keresztény Ruhaszövetkezet

Teréz-körút 46. sz. alatt megnyílt a minden fűszáradat, külsőmelat fűre tőve, a vezetése a városi lakotok.

A szövetkezet áruházaiban kapható minden cikk, ami nélkülözhetetlen szükségletet képes a ruházódáshoz. — Kapható mindazonáltal fűre, női- és gyermek-árukat. Papán, vászon, szövet stb. stb. Előrendelő szabást alkalmazzunk, aki a legkényesebb igényeket is kielégíti. Készpénzesítés és részletfizetés mellett szereshetők be az ócska árak. Vásárlói csak legyenek! Tagjai az iskolák, aki legálább egy üdülőre járjanak, melynek 40 koronát tövé értéke vagy egyszerre vagy 10, egymást követő havi 4 korona részletekben fizethető.

Minden tag jogosult 50 koronát erejéig hitelben vásárolni és kölcsön a hiteltől. Beszég 10%-át fizetni, elküldésére az hitel-rész törlesztéséig.

A lapok száma az idő szerint 741, akik összesen 1801 díszletrezt jegyeztek, melynek értéke részben betézteit.

Támogassuk teljes erővel a „Keresztény Ruhaszövetkezet“!

Saját készítményű

férfi-ruha-áruház. **Téli öltöny, Téli kabát,**

Téli nadrág, Városi bunda,

Utazó bunda, Gazdasági kabát.

A legolcsóbb szabott ár minden darabon látható. Nagy választék városi és utazóbunda különlegességekben.

Lukács Gyula

ezelött **KRAUSZ LIPÓT FIA** IV., Kossuth Lajos-utca 18. (Az Udvari-kávéház mellett.)

PÁRISI NAGYÁRNYHAZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-út 38.

Pompás

ÚJÉVI AJÁNDÉKOK

Remek **tombola csoportok** és **gyűjtemények.**

Az 1901. évre szóló teljes naptárral ellátott

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK

a közkedvelt egy és két koronás áruosztályáról és az összes árucikkeiről ingyen és bérmentve.

SZABÓ JENŐ

lehérnemű-gyára,
angol, francia uri divat és kalap raktár
Budapest, V., Marokkói-utca 1.

Legjobb szabásban kezeség mellett készít Scherott-féle síkfőből férfi kelengyét. Ezenkívül dús raktárt tartok: legújabb divatrukkendők, kötött és bőrkendők. Dr. Jäger tanár-féle gyapjú alsóruházat. Vámon és batist szelvények. Férfi- és női esőköpcenyek vízhatlan szövettel. Selyem esernyők. Vidéki megrendések utánvétel mellett, meg nem felelő árúkkal visszavétel nélkül. Kivánsra árjegyzékkel szolgálok.

Gyengeségi állapotok,

(Impotentia) ellen pártatlan sikert gyógyhatással folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES
hydro-elektrotherapiai rendelő-intézetét

Budapest, VI., Teréz körút 44. I. em.
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulást után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1-gig, d. u. 2—8-gig.

„MAGYAR KÖNYVTÁR.”

Szerkesztő: RADÓ ANTAL. Feltá: Lampel R. (Wodianer P. és Fial.)

A decemberi füzetek a következők:

198. **Mikes Kelemen.** Válogatott levelei. Berezovtessel és jegyzetekkel ellátta Bánóczi József.
A XVIII. század legkiválóbb prózairójának örökbecsű levelei.

197. **Bródy Sándor.** Emberfelek.
A kiváló író legszebb elbeszélései, amelyek tiszta képét adják érdekes, eredeti egyéniségének.

198. **Herczeg Ferenc.** Elbeszélések.
A magyar közönség kedvelt írójának egy csomó gyönyörű elbeszélése. Ily olcsó kiadásban először jelenik meg Herczeg a könyvpiacra.

199. **Junius.** (Zilahy K. Béla), Katona József élete.
A kiváló aethetikus Bánk bán íróját és a kort, melyben élt, elevenen jellemzi.

200. **Rákosi Jenő.** Aesopus. A szerző arcképevel.
Ez immár irodalomtörténeti fontosságú szindarab új irányt jelölt meg a magyar színiirodalomban.

Egy-egy szám ára 80 fillér.
Minden füzet egyenkint kapható.
Teljes jegyzék minden könyvkereskedésben ingyen kapható.
Az eddig megjelent 200 szám részletfizetésre is kapható.
Megrendelhetők:
Lampel Róbert (Wodianer F. és Fial)
os. és kir. udvari könyvkereskedésben
Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám,
és minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvosai (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSÝ,

V. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő Intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legújabb gyógyhatású gyógyszereket, legújabb gyógyhatásúkat, bajkóros csepkeket, gyphtist, az énterőzést utóbjait

Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legújabbban elismert, karolt és hatékonyan pártatlan sikert

Electro-Massage
vagy **Psychrophor**

Által, magomléseket, nőknél fehérfojást befecskendezést nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori hűnők következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hálgörinebajokat gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—3 óráig. Nőknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróteremek.

Levelekre díjtalanul szornai válaszolnak; esetleg gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

ÚJ IDŐK

A magyar családok képes hetilapja. A szerkesztő **HERCZEG FERENC** új regénye most kezdődik. Hetenként 2—3 elbeszélés, gyönyörű képek, érdekes aktualitások.

ÁBRÁND

Valentiny nagy festményét gyönyörű színes reprodukcióban, keretbe illeszthető nagy formában, februárban **INGYEN** adjuk. — Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-út 10.

Mutatónyerszám ingyen.

1. Dr. Kriegl József
valódi angol
Tannochinin
Before. pomádeja After.

meggyógyítja a haj és szakkal időelőtti kihullását és megferehédesít és előmozdítja azok növekedését. Egy téglgy bürmentve és költésgmentesen, az ország előttem beküldéséről a k. korona. Chief-Office 48, Brixton-Road, London, S.W.

Megrendelési intézkedés:
TEJERY A. gyógyszerész, balzsamgyára Progradna, Róhtsok mellett. Nagyban bevettnek tetemes áruvártalmány. Kapható Török József gyógyszerüzében Budapeston.

BUTOR részletfizetésre!

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyháziak, valamint más hitelképes egyének kedvező feltételek mellett kapnak szállár gyártmányú asztalos- és kárpított buterokat.

Dósa Kálmán Pest, Krisztof-tér 18. sz.
Baz-utca sarkán, I. em.
Árjegyzékét 23 kr. levélgyári beállítású ellen levelezésére küld fényű cég R. osztálya. 519

Legjobb Legjobb Legjobb Legjobb

PAP PAP PAP

1. Szegekkel ellátott vasgőz 8 db kivételű matraccal	10.-	1. asztali szőnyeg 4 méterrel	5.-
1. rongó paplan	1.80	1. bengerítő matraccal	4.50
1. csehmir paplan	2.80	1. afrigue	5.-
1. szőnyeg	3.80	1. lőszár	12.-
1. atlasz csehmir	4.80	1. tülis	1.80
1. selyem atlasz paplan	8.80	1. gyapjún	4.80
1. fodros selyem átl. papl.	12.00	2. ágylőke	5.80
1. jó vastag paplan lepedő	2.80	1. nagy szőnyeg	2.80
1. ágylőke	1.80	1. ágylőke	5.80
1. ünnepi ágylőke pótkör	2.50	1. ágylőke I.	0.85
1. gyapjún	5.50	1. ágylőke II.	1.50
1. jó ágylőke	1.80	1. tapetny ágylőke	—
1. jól pótkör	0.80	1. mir. jó fűzőnyeg	—
1. szép fűzőnyeg	7.80	1. mintázott	—

GICHNER JÁNOS
paplan, matraccal, és kárpított gyáros, szőnyeg, ágylőke, búr, szőnyeg, nagy rakás.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vételt megrendelések pontosan eszközöltemek, nem letartó árú kiküldésük, vagy a pénz visszafizeték.

Az Üstökös

a legrégebb, legkedveltebb magyar élelapp.
Szerkesztő: SZABÓ ENDRE.
Megjelenik minden héten temérdek képpel.
Tartalma: Szatírák, humoreszkek, krónikás adomák, Mújkos kalandok, politikai karrikaturák, illusztrált adomák, tréfás versek stb.

Előfizetési ára: negyedévre 4 korona.
Kiadóhivatal: V. ker., Kálmán-utca 2. szám, „Pallas”-nyomda.
Mutatónyerszámok kívánatra ingyen küldetnek.

Minden szó egyszeri beiktatása... naponként a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

HÍRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásért ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bérletet kell mellékelni.

Apró hirdetőket... minden hirdetőnek... 1000 forintig...

Breuer névrek... Terle-körút 54. szám alatt...

Ereglmann Nér... Erzsébet-körút 2. szám...

Franko Pál... Károly-körút 9. szám...

Jambrikevits... Erzsébet-körút 24. szám...

Eckstein Bernát... Felső-utca 9. szám...

Fischer J. D. M... Erzsébet-körút 2. szám...

Goldberger A. V... Erzsébet-körút 2. szám...

Leopold Gyula... Erzsébet-körút 24. szám...

Messe Rudolf... Erzsébet-körút 2. szám...

Megel Antal... Erzsébet-körút 2. szám...

Schwarz József... Erzsébet-körút 2. szám...

Temes Gyula... Erzsébet-körút 2. szám...

Sikráy Samu... Erzsébet-körút 2. szám...

Kernberg Rozália... Erzsébet-körút 2. szám...

Ujfalvi Nagel Ottó... Erzsébet-körút 2. szám...

Nemetsch A. J... Erzsébet-körút 2. szám...

Rehoczki Hana... Erzsébet-körút 2. szám...

Szántó Mór... Erzsébet-körút 2. szám...

Széplárus... Erzsébet-körút 2. szám...

Megbízható... Erzsébet-körút 2. szám...

Építési rajzoló... Erzsébet-körút 2. szám...

Egy... Erzsébet-körút 2. szám...

Fehérvár... Erzsébet-körút 2. szám...

Urasági inas... Erzsébet-körút 2. szám...

Két csinos... Erzsébet-körút 2. szám...

Fűszer... Erzsébet-körút 2. szám...

Kereskedelmi... Erzsébet-körút 2. szám...

Keresetek... Erzsébet-körút 2. szám...

KINÁLAT... Erzsébet-körút 2. szám...

Kitűnő házikó... Erzsébet-körút 2. szám...

Csinos... Erzsébet-körút 2. szám...

Bütor... Erzsébet-körút 2. szám...

Tűzár... Erzsébet-körút 2. szám...

Tanítójelölt... Erzsébet-körút 2. szám...

Bütor... Erzsébet-körút 2. szám...

Megjelent... Erzsébet-körút 2. szám...

Egy csinos... Erzsébet-körút 2. szám...

Amerikai jágerver... Erzsébet-körút 2. szám...

Nagyon szép... Erzsébet-körút 2. szám...

Képek... Erzsébet-körút 2. szám...

Csinos... Erzsébet-körút 2. szám...

Kiadó... Erzsébet-körút 2. szám...

Egy... Erzsébet-körút 2. szám...

Csemegé-üzlet... Erzsébet-körút 2. szám...

Tanárjelölt... Erzsébet-körút 2. szám...

Intelligens... Erzsébet-körút 2. szám...

Első horák... Erzsébet-körút 2. szám...

Pálkamérés... Erzsébet-körút 2. szám...

Ruha-varróné... Erzsébet-körút 2. szám...

Két darab... Erzsébet-körút 2. szám...

Hegedűjátás... Erzsébet-körút 2. szám...

Kitűnő ebéd... Erzsébet-körút 2. szám...

Több Meidinger... Erzsébet-körút 2. szám...

Középiskola... Erzsébet-körút 2. szám...

Szépen... Erzsébet-körút 2. szám...

Megjelent... Erzsébet-körút 2. szám...

Egy csinos... Erzsébet-körút 2. szám...

Amerikai jágerver... Erzsébet-körút 2. szám...

Nagyon szép... Erzsébet-körút 2. szám...

Képek... Erzsébet-körút 2. szám...

Csinos... Erzsébet-körút 2. szám...

Kiadó... Erzsébet-körút 2. szám...

Egy... Erzsébet-körút 2. szám...

Csemegé-üzlet... Erzsébet-körút 2. szám...

Tanárjelölt... Erzsébet-körút 2. szám...

Intelligens... Erzsébet-körút 2. szám...

Első horák... Erzsébet-körút 2. szám...

Pálkamérés... Erzsébet-körút 2. szám...

Ruha-varróné... Erzsébet-körút 2. szám...

Két darab... Erzsébet-körút 2. szám...

LOLEGEK... Erzsébet-körút 2. szám...

LUKÁCS VILMOS... Erzsébet-körút 2. szám...

Köznevelés... Erzsébet-körút 2. szám...

Öszi menokok... Erzsébet-körút 2. szám...

Téli kabátok... Erzsébet-körút 2. szám...

Rothberger Jakob... Erzsébet-körút 2. szám...

Kávé... Erzsébet-körút 2. szám...

Cimbalom... Erzsébet-körút 2. szám...

Varga Pál... Erzsébet-körút 2. szám...

Cooper Bórharsnya... Erzsébet-körút 2. szám...

Megrendelhető... Erzsébet-körút 2. szám...

Nagy üzlethelyiség... Erzsébet-körút 2. szám...

Miskolcon... Erzsébet-körút 2. szám...

Magyar kir. államasvata... Erzsébet-körút 2. szám...

Hirdetmény... Erzsébet-körút 2. szám...

Gács-bécsi vasuti kőtelek... Erzsébet-körút 2. szám...

A gyors és teherárak... Erzsébet-körút 2. szám...

Angol tapéta... Erzsébet-körút 2. szám...

raktárak... Erzsébet-körút 2. szám...

Minus Jakob Budapest... Erzsébet-körút 2. szám...

Fűzet: Kerepesi-ut 6... Erzsébet-körút 2. szám...

Fiókzset: Irányi-ut 25... Erzsébet-körút 2. szám...

Második bővített kiadás... Erzsébet-körút 2. szám...

MYRJAM... Erzsébet-körút 2. szám...

Irta: Dr. Kiss Arnold... Erzsébet-körút 2. szám...

Eszen póték... Erzsébet-körút 2. szám...

Kerepesi-ut 10/D... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna

180 centiméter hosszú... Erzsébet-körút 2. szám...

Értékesítők... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...

Csillag Anna assz... Erzsébet-körút 2. szám...